


Бекітемін

«Балдырған» б / б меңгерушісі :  К.Исмайыл



**«Балдырған» бөбекжай балабақшасы МКҚК
Вариативтік компонент
«Ертегілер елінде»
«Ботақан» ортаңғы тобы**

2021-2022 оқу жылы

**Тәрбиешілер: А.Момбекова
С.Тулекова**

**«Ботақан» ортаңғы тобының 2021-2022 оқу жылына арналған
вариативтік компоненті
Ертегілер елінде**

	Тақырыбы	с/саны	күні
1	«Бір үзім нан» ертегі Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін арттырып,сөздік қорын молайту.	1	01.09.2021ж
2	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін сахналау Мақсаты: Ертегіні үстел-үсті театры арқылы, диолог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту	1	08.09.2021ж
3	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі Мақсаты: Ертегіні айта отырып рөлмен ойнау, диолог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау	1	15.09.2021ж
4	«Құмырысқаның қанағаты» ертегі Мақсаты: Халық ауыз әдебиетінің үлгілерін пайдалана отырып,ауыз біршілікке,ұйымшылдыққа қанағатшыл болуға,жақсы қасиеттерді үйренуге тәрбиелеу;тілдерін,ойлау қабілеттерін дамыту. Көрнекілігі:Суреттер	1	22.09.2021ж
5	«Шегіртке мен құмырысқа» ертегі Мақсаты: Ертегіні тыңдай білу,әңгімелей білу іскерліктері мен дағдыларын дамыту. Үлкендерді тыңдауға, сыйлауға тәрбиелеу.	1	29.09.2021ж
6	«Шегертке мен құмырысқа» ертегісін сахналау Мақсаты: Ертегіні тыңдауға қызығушылықтарын арттыру. Сөздік қорын молайту,тілін дамыту.	1	06.10.2021ж
7	Адасқан құмырысқа ертегісі	1	13.10.2021ж
8	«Түлкі мен торғай»ертегісі	1	20.10.2021ж
9	«Күшік пен мысық» ертегісі Көрнекілігі:Күшік пен мысықтың атрибуттар,	1	27.10.2021ж
10	«Күшік пен мысық» ертегі Көрнекіліктері:ертегі суреттер	1	03.11.2021ж
11	«Қарлығаштың құйрығы неге айыр» ертегі Мақсаты: Балаларға ертегіні қабылдауға үйрету.	1	10.11.2021ж
12	«Қарлығаштың құйрығы неге айыр» ертегі сахналау Мақсаты: Балаларға ертегіні қабылдауға үйрету,сахналап беруге талпындыру.	1	17.11.2021ж
13	«Ара мен Шегіртке» ертегісі қуыршақ театры Мақсаты: Ертегі арқылы мейірімділікке, жанашырлыққа тәрбиелеу	1	24.11.2021ж
14	«Әтеш пен тоты » ертегі Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсіну,өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту.	1	08.12.2021ж
15	«Ұр тоқпақ» ертегісін теледидар арқылы тамашалау Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсінуге, кейіпкерлердің әрекеттеріне баға беруге көмектесу.Адал еңбек етуге тәрбиелеу.	1	15.12.2021ж
16	«Мақта қыз бен мысық» ертегісі Мақсаты: Балаларға педагог Ы.Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұныны әңгімелеуге, диолог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету.	1	22.12.2021ж
17	«Алтын сақа» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін сахналауға үйрету, сөздік қорларын молайту.	1	29.12.2021ж
18	«Түлкі мен қырғауыл»ертегі Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлері қуыршақ театры.	1	05.01.2022ж
19	«Түлкі мен қырғауыл» ертегісі сахналау Мақсаты: Ертегіне мұқият тыңдауға үйрету. Көрнекілігі:Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары	1	12.01.2022ж
20	«Шалқан» ертегі Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.	1	19.01.2022ж
21	«Айлакер түлкі» ертегісі Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту.Қажетті құралдар:үстел-үсті театр	1	26.01.2022ж
22	«Қолғап » ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіре отырып, ертегіге деген қызығушылығын арттыру, ертегіні тыңдай отырып сөздік қорын молайту. Қажетті құралдары: Қуыршақ театры	1	02.02.2022ж
23	«Қолғап» ертегі Мақсаты: Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіре отырып, ертегіге деген	1	09.02.2022ж

	қызығушылығын арттыру,		
24	«Түлкі мен қойшы аю» ертегісін теледидар арқылы тамашалау Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсінуге, кейіпкерлердің әрекеттеріне баға беруге көмектесу. Адал еңбек етуге тәрбиелеу.	1	16.02.2022ж
25	«Түлкі мен қойшы аю» ертегісі сахналау Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру	1	23.02.2022ж
26	«Мақтаншақ қоян» ертегісі Мақсаты: Әдеби-шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы жөнінде әңгімелеуге үйрету	1	02.03.2022ж
27	«Қарлығаштың құйрығы неге айыр» ертегі; Балаларды адамгершілікке, адалдыққа, бірін-бірі сыйлауға үйрету.	1	16.03.2022ж
28	«Мақта қыз бен мысық» ертегісі Мақсаты: Балаларға педагог Ы. Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұнын әңгімелеуге, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету.	1	30.03.2022ж
29	«Жеті лақ» ертегісі Мақсаты: Әдеби-шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы жөнінде әңгімелеуге үйрету	1	06.04.2022ж
30	«Алтын балта» ертегі үстел- үсті театры Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету.	1	13.04.2022ж
31	«Нан қайдан шығады» ертегі Мақсаты: Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету.	1	20.04.2022ж
32	«Масақ» ертегісін сахналау Мақсаты: Ертегіні мұқият тыңдауға үйрету.	1	27.04.2022ж
33	«Алтын балық» Балаларды Ертегілерге қызығушылығын арттыру, Ертегіні мультфильм арқылы тамашалай отырып, балалардың сөздік қорын молайтып, қиялын дамыту.	1	04.05.2022ж
34	«Көлбақа мен құрбақа» ертегісі Мақсаты: Балаларды адал достыққа, тапқырлыққа, шыдамдылыққа ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1	11.05.2022ж
35	«Мысық әтеш пен түлкі.» ертегісі Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту..	1	18.05.2022ж
36	«Мақтаншақ қоян» ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.	1	25.05.2022ж
		36	

Күні:01.09.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Бір үзім нан» ертегісі

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін арттырып,сөздің қорын молайту .Сурет бойынша айтып беруге үйрету.

Тіл байлығын дамыту .

Адамгершілікке , кішіпейілдікке еңбекке тәрбиелеу .

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Шаттық шеңбері: Айналаға алақанмен, жылулықты шашайық. Тыныс алып, күлімсіреп, Ертегіні тыңдайық Айтындаршы , балалар,ең қасиетті ас не деп ойлайсыңдар ? Дастарханның басты тағамы не? Олай болса ,біздің оқу қызметіміз не туралы болмақ ? Әрине-нан туралы.Ертегіміздің тақырыбы ертегісі «Бір үзім нан» Баяғы бір	Балалар бір-біріне тілек білдіреді Әрине , ол –нан
Ұйымдастырушы-ізденушілік	заманда бай мен кедей көрші өмір сүріпті. Олардың араздығы сондай, бірін-бірі көргісі келмейді екен. Байдың үйі кең, әдемі болыпты. Іші толған-алтын мен күміс. Ал кедейдің үйі ағаштан жасалған, төбесін бұтамен жапқан қора екен. Алтын мен күміс түгілі, нанын әзер тауып жепті. Егін егіп, оны суарып, күтіп, орып, өз күнін өзі көріпті. Бір жылы көктемде алапат су тасқыны болады. Бай алтынын көтеріп ағаштың басына шығып кетеді. Ал кедей болса, бір көмеш нанын қойнына салып, ол да ағаштың басына көтеріледі. Су тасқыны он бес күнге созылады. Бір күн қарны ашқан бай кедейге: - Әй, кедей, сен мына бір кесек алтынды ал да, маған бір үзім нан бер, - дейді. - Жоқ, алтының өзіңе, нан бере алмаймын, - деп жауап береді кедей. Екінші күні бай кедейден тағы да нан сұрайды. - Алтынымның жартысын берейін, - дейді ол бұл жолы. - Жоқ, бере алмаймын, - деп бұл жолы да кедей келіспейді. Ақыры аштан өліп бара жатқан соң шыдамай, бай бір үзім нанға барлық алтынын айырбастайтынын айтады. Кедей бәрібір көнбейді. Бойынан күші кеткен бай басы айналып, суға құлап кетеді. Ал, келесі күні су тоқтап, кедей ағаштың басынан түседі. Халықтың: «Алтын, күміс – тас екен, арпа, бидай – ас екен» дейтіні орай айтылғаны екен. Сергіту сәті Нан қоқымын шашпаймыз Жерге түссе баспаймыз Теріп алып қастерлеп, Торғайларға береміз Енді топ болып ертегіні құрастырайық. Ертегі мазмұнын ретімен құрастырып, баяндап береді Ертегі неге деп аталады? Байдың үйі қандай еді? Кедейдің үйі қандай? Неге бай өліп кетті?	Бір үзім нан Өте кедей тұрған ішерге тамағы жоқ Өйткені
Жетекші жөндеуші	-Ал кедей неге алтынға нанды айырбастамады? -Неге балалар , алтын күміс тас екен ,бидай -ас екен дейді? -Нан туралы тыйым сөздерді кім біледі? Қорытынды бағалау	бір үзім нан көптеген адамдардың өмірін сақтап қалады

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ас атасы нанды қадірлеуді, еңбекті бағалауды

Түсінеді: Сұраққа толық жауап беруді

Қолданады: Тыйым сөздерді біледі, ертегі мазмұнын өз ойымен айтып жеткізеді

Күні:08.09.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Жыл басына таласқан хайуанаттар»

Мақсаты Ертегіні үстел-үсті театры арқылы, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайтып, байланыстыра сөйлеуге үйрету. Ертегі мазмұны арқылы еңбек сүйгіштікке, адал достыққа тәрбиелей отырып жаңа технологияны игерту

Қажетті құралдар: үстел –үсті тетры театры

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Шеңбер құрып: Қол алысып қане біз, Достасайық бәріміз «Жақсы сөз жарым ырыс»-дейді дана халқымыз, ендеше бір –бірімізге жақсы тілектер айтайық. - Балалар, біз бүгін ертегілер еліне саяхатқа шығамыз Мен сендерге ертегілерден үзінді оқимын, сендер қай ертегі екенін тауып аласыңдар Дидактикалық ойын: «Ойлан тап» Шарты:тәрбиеші балалар білетін шығармаларынан үзінді оқиды, балалар қай шығарма екенін тауып айтады.	Достығымыз берік, деніміз сау болсын!
Ұйымдастырушы-ізденушілік	1.-Бір күні тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреде жаңа піскен сап сары бөлкелер үйіліп тұр екен. 2.-Қарға-қарға! Досым қарғажан, маған көмек бере гөр. Балапандарымды жылан жегелі жатыр-деп зарлады. 3.-Шырылдауық шегіртке, Көгалды, қуып гөлайттап. Тамаша, балалар, ертегілерді жақсы біледі екенсіңдер - Олай болса ертегіні үстел үсті театры арқылы тамашалайық Бұл қандай ертегі?	Ойынға деген қызығушылығы оянады. «Нан қайдан шығады» ертегісі «Қарлығашпен дәуіт» ертегісі. А. Құнанбаевтың «Шегіртке мен құмырсқа» мысалы
Жетекші жөндеуші	Ертегіде жыл басы не болды? -неліктен тышқан, жыл басы болды? -Ал, неліктен басқа хайуанаттар жыл басы бола алмады? Иә, балалар шешімді дұрыс қабылдау керек екен - Өздерің түсініп айтқандай әр жануардың өзіндік ерекшелігі, адамға өзіндік пайдасы бар екен. Бүгінгі ертегіміз ұнадыма? «Жыл басына таласқан хайуанаттар» -деген ертегіні үйге барғанда ата-әжелеріңе, достарың әңгімелеп беріңдер. Ертегі сендерге ұнады ма? Не ұнады? Не үйрендіңдер?	«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі Тышқан болды Тышқан сабырлы, ақылды, шешімді дұрыс қабылдады. Басқа хайуанаттар ақылға емес өздерінің денесіне, күшіне сеніп асықпай жүріп жыл басы бола алмады. Балалар сұрақтарға жауап береді

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: Ертегі кейіпкерлерінің қандай пайдасын біледі, диалогты сөйлейді мәнерлеп айтуды

Түсінеді: сұраққа толық жауап беру керектігін

Қолданады : ертегілерді біледі, атайды. Рольге еніп ойнайды

Күні:15.09.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Жыл басына таласқан хайуанаттар»

Мақсаты Ертегіні айта отырып рөлмен ойнау, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайтып, байланыстыра сөйлеуге үйрету. Ертегі мазмұны арқылы еңбек сүйгіштікке, адал достыққа тәрбиелей отырып жаңа технологияны игерту

Қажетті құралдар: Қуыршақ театры

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушы</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>Шеңбер құрып: Қол алысып қане біз, Достасайық бәріміз «Жақсы сөз жарым ырыс»-дейді дана халқымыз, ендеше бір –бірімізге жақсы тілектер айтайық. - Балалар, біз бүгін ертегілер еліне саяхатқа шығамыз Мен сендерге ертегілерден үзінді оқимын, сендер қай ертегі екенін тауып аласындар Дидактикалық ойын: «Ойлан тап» Шарты:тәрбиеші балалар білетін шығармаларынан үзінді оқиды, балалар қай шығарма екенін тауып айтады. 1.-Бір күні тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреде жаңа піскен сап сары бөлкелер үйіліп тұр екен. 2.-Қарға-қарға! Досым қарғажан, маған көмек бере гөр. Балапандарымды жылан жегелі жатыр-деп зарлады. 3.-Шырылдауық шегіртке, Көгалды, қуып гөлайттап. Тамаша, балалар, ертегілерді жақсы біледі екенсіңдер - Олай болса, мына бейнефильмді көрейік Бұл қандай ертегі?</p> <p>Ертегіде жыл басы не болды?</p> <p>-неліктен тышқан, жыл басы болды?</p> <p>-Ал, неліктен басқа хайуанаттар жыл басы бола алмады?</p> <p>Иә, балалар шешімді дұрыс қабылдау керек екен Сөздік жұмыс: Жаңа түйе жылқыға: сені бұлақ суымен суару керек, жабағымда пайдалы –деді. Бұлақ-мөлдір, жер астынан шығатын таза су. Жабағы- көктемде қырқып алынатын түйе мен қойдың</p>	<p>Достығымыз берік, деніміз сау болсын!</p> <p>Ойынға деген қызығушылығы оянады. «Нан қайдан шығады» ертегісі «Қарлығашпен дәуіт» ертегісі. А. Құнанбаевтың «Шегіртке мен құмырсқа» мысалы</p> <p>«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі</p> <p>Тышқан болды</p> <p>Тышқан сабырлы, ақылды, шешімді дұрыс қабылдады.</p> <p>Басқа хайуанаттар ақылға емес өздерінің денесіне, күшіне сеніп асықпай жүріп жыл басы бола алмады.</p> <p>- -Сөздік жұмыс: Жаңа түйе жылқыға: сені бұлақ суымен суару керек, жабағымда пайдалы –</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>жүні.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Саусақтарым бір-бірімен амандасайық, Саусақтардан гүл ашайық, Саусақтарды ашып-жұмып, А-Ә,Г-Ғ, Ү-Ұ, Н-Ң, К-Қ, О-Ө Дыбыстарды дұрыс айтайы</p> <p>«Мақал сөздің мәйегі»-демекші енді мақалды аяқта ойынын ойнайық.</p> <p>1.Жылқы - малдың патшасы....</p> <p>2.Сиырдың сүті.....</p> <p>3.Төлден мал өседі,...</p> <p>4.Ат-адамның қанаты,..</p> <p>- Өздерің түсініп айтқандай әр жануардың өзіндік ерекшелігі, адамға өзіндік пайдасы бар екен. Бүгінгі ертегіміз ұнадыма? «Жыл басына таласқан хайуанаттар» -деген ертегіні үйге барғанда ата-әжелеріңе, достарың әңгімелеп беріңдер. Ертегі сендерге ұнады ма? Не ұнады? Не үйрендіңдер?</p>	<p>деді. Бұлақ-мөлдір, жер астынан шығатын таза су. Жабағы- көктемде қырқып алынатын түйе мен қойдың</p> <p>түйе — малдың қасқасы тілінде шыбықтан тал өседі ас адамның қуаты</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>
--------------------------------	---	--

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: Ертегі кейіпкерлерінің қандай пайдасын біледі, диалогты сөйлейді мәнерлеп айтуды

Түсінеді: сұраққа толық жауап беру керектігін

Қолданады : ертегілерді біледі, атайды. Рольге еніп ойнайды

Күні:22.09.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Құмырқаның қанағаты

Мақсаты : Халық ауыз әдебиетінің үлгілерін пайдалана отырып, ауыз

бірлікке, ұйымшылдыққа, қанағатшыл болуға, жақсы қасиеттерді үйренуге тәрбиелеу; тілдерін, ойлау

қабілеттерін дамыту;

Көрнекілігі: сюжетті

суреттер

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="167 472 384 533">Мотивациялық қозғаушы</p> <p data-bbox="167 801 422 862">Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p data-bbox="466 472 975 533">Балалар, менің жұмбағым бар. Шешуге дайынсыңдар ма?</p> <p data-bbox="466 533 576 566">Жұмбақ</p> <p data-bbox="466 566 938 701">1. Бір балуан, өзі күшті қайраты мол, Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқанда аса берер бәрінен ол.</p> <p data-bbox="466 701 799 763">2. Елек-елек тарым бар, Көтере алсаң бәрін ал.</p> <p data-bbox="466 763 951 831">Балалар, қанағат деген ұғымды қалай түсінесіңдер?</p> <p data-bbox="466 831 999 898">Қанағат сөзін айқанда сендерге қандай ой келеді?</p> <p data-bbox="466 898 938 965">Ендеше, «Құмырқаның қанағаты» ертегісін тыңдауға шақырамын</p> <p data-bbox="466 965 1058 1339">Құмырсақ жер шарында кеңінен таралған. Денесі бас көкірек және құрсақтан тұрады. Көкірек бөлімі жіңішке, онда үш жұп аяқтары бар, құрсақ бөлімінде шаншары мен улы бездері жақсы дамыған. Құмырсақтар көбіне топталып арнайы илеу жасап, тіршілік етеді. Әрбір илеуде аталық, аналық, жұмысшы құмырсақтар болады. Құмырсақтан алынатын дәрілер буын ауруларын, қант диабетін емдеуде, қан қысымын реттеуде қолданылады. Құмырсақ азығын жазда жинайды</p> <p data-bbox="466 1339 746 1373">Құмырсақ қанағаты</p> <p data-bbox="466 1373 1058 1473">Ертеде бір оқымысты болыпты. Ол барлық халықтың, жан-жануардың, жәндік, өсімдіктің тілін түгел біледі екен.</p> <p data-bbox="466 1473 1058 1709">Бір күні ғұлама бақ ішінде келе жатып, құмырқаның илеуіне тап болады. Қарап тұрған біреуі жоқ: бір тобы індерін кеңейтіп жатыр, бір тобы нән құртты сүйретіп келеді, енді біреулері күзет қорықта жүр, ал ана біреуі басқа илеуден ұшырасқан құмырсақпен алысып жатыр.</p> <p data-bbox="466 1709 1018 1742">Әлгі адам бір құмырқаны ұстап алады да:</p> <ul data-bbox="466 1742 1058 1977" style="list-style-type: none">- Сенің басың неге үлкен? - деп сұрайды.- Ақылым көп.- Құйрығың неге үлкен?- Қайратым көп. Өзімнен қырық есе ауыр жүкті көтере аламын. Қайратымды құйрығыма жинамасам, ауыр жүкті көтергенде, тонқалаң асар едім, - дейді <p data-bbox="466 1977 632 2011">Құмырсақ:</p> <ul data-bbox="466 2011 1058 2208" style="list-style-type: none">- Ал сенің ішің неге жіңішке?- Қанағатым көп.- Жарайды, - деді оқымысты. - Ақылың мен қайратыңның көп екеніне көзім жетіп тұр. Енді қанағатыңның қандай екенін білейін. Егер саған бидайдың бір дәнін	<p data-bbox="1082 566 1465 633">Жұмбақтың шешуі: құмырсақ құмырқаның илеуі</p> <p data-bbox="1082 734 1406 869">Қанағат-барға риза болу, үнемдей білу, жоққа шыдау қарын тойғызады ең асыл қасиет</p> <p data-bbox="1082 1373 1329 1406">Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>берсем, қаншаға жеткізер едің? – Бір жылға жеткізер едім, – депті құмырсқа. – Оқымысты құмырсқаны сауытқа салып, қасына бидайдың бір дәнін қояды. Бір жыл өткен соң сауытты алып қараса, құмырсқа бір қырынан бүк түсіп, қимылсыз жатыр екен. Қасында бидай дәнінің жартысы қалыпты. Әрі–беріден кейін бірте–бірте мұртын, аяғын қимылдатады да, құмырсқа орнынан тұрады. – «Бір дән маған бір жылға жетеді» деп едің. Жыл өтті, ал сен дәннің жартысын ғана жепсің. Оның қалай? – деп сұрады оқымысты. – Иә ... ол дәнді бір жылда жеп бітірсем, қазір менің халім әлде қайда жақсы болған болар еді. Бірақ сен бір жылдан кейін мені босатуды ұмытып кетсең, онда мен бостан–босқа аштан өлген болар едім. Сол себепті бір жыл бойы жарты дәнді қанағат қылдым, – деп жауап береді құмырсқа. – Егер босатуды ұмытып кетсем, қалған жарты дәнді қанша уақытқа жеткізген болар едің? – Төрт-бес жылға жеткізген болар едім, – депті құмырсқа.</p> <p style="text-align: center;">Сергіту сәті</p> <p>Ұзын мұртты құмырсқа Келе жатты жұмысқа Допты алып қолыма Қойдым оның жолына Оң жағына қарады Сол жағына қарады Тау екен деп ойлады Мақал- мәтел: « Қанағат қарын тойғызар » Құмырсқа қандай? Не істейді? Құмырсқа неге жатады?</p>	<p>еңбекқор, үнемшіл Еңбектенеді, жүреді, шағады Жәндікке</p>
--------------------------------	--	---

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: ертегі арқылы бірлікке, ұйымшылдыққа, қанағатшыл болуға, жақсы қасиеттерді үйренуді

Түсінеді: Құмырсқа туралы түсінік қалыптасты

Қолданады: еңбек, қанағат туралы мақалдарды есте сақтап айтуды, сұраққа толық жауап беруді

Күні: 29.09.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Шегіртке мен құмырсқа» мысал өлең

Мақсаты: . Ертегіні сурет бойынша айтуға үйрету. Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;

Көрнекілігі: А.Құнанбаев, И.В.Крыловтың суреттері

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы Ұйымдастырушы-ізденушілік Жетекші жөндеуші	Қызығушылықты ояту. Жұмбақтар шешу 1. Ат басты, Арқар мүйізді. Бөрі кеуделі, Бөкен санды 2. Ине бел, қылқа мойын, қара батыр, Қара тауды арқалап бара жатыр. - Енді осы шегіртке мен құмырсқа туралы не білеміз? - Бүгін осындай кейіпкерлермен орыс жазушысы И.Крыловтың мысалында танысамыз. - Мысалды аударған қазақ халқының ақыны, жазушы А.Құнанбаев «Шегіртке мен құмырсқа» Сурет бойынша айтамыз Венн диаграммасын салып, шегіртке мен құмырсқаның дара, ортақ қасиеттерін айтады Мадақтау, қорытындылау	Шегіртке Құмырсқа далада тіршілік ететін жәндік Мысал өлеңді қызыға тыңдайды Суретке қарап, шегіртке мен құмырсқаның ұқсас жақтарын айтады

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: ертегі арқылы еңбексүйгіштікке, жалқаулықтан аулақ болуға

Түсінеді: Құмырсқаның еңбекқор екенін

Қолданады: рольге бөлініп ойнайды, дауысын, қимыл іс-әрекетін орындайды

Күні:06.10.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: « Шегіртке мен құмырсқа » мысал өлең

Мақсаты: . Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, өз ойын еркін жеткізіп, салыстыруға үйрету; еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;

Көрнекілігі:А.Құнанбаев, И.В.Крыловтың суреттері, атрибуттар

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушы</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>2. Қызығушылықты ояту.</p> <ul style="list-style-type: none">- Балалар қандай жыл мезгілдерін білесіңдер?- Жаз дегенде көз алдарыңа нелер елестейді?- Күз дегенде ше?- Енді осы айтылған жыл мезгіліне байланысты сөйлем құрастырайық. <p>Көктем:</p> <p>Қыс:</p> <p>Жаз:</p> <p>Күз:</p> <p>Ой шақыру.</p> <p>Жұмбақтар шешу</p> <p>1. Ат басты, Арқар мүйізді. Бөрі кеуделі, Бөкен санды</p> <p>2. Ине бел, қылқа мойын, қара батыр, Қара тауды арқалап бара жатыр.</p> <ul style="list-style-type: none">- Енді осы шегіртке мен құмырсқа туралы не білеміз? <ul style="list-style-type: none">- Бүгін осындай кейіпкерлермен орыс жазушысы И.Крыловтың мысалында танысамыз.- Мысалды аударған қазақ халқының ақыны, жазушы А.Құнанбаев <p>«Шегіртке мен құмырсқа »</p> <p>Шырылдауық шегіртке Біршып жүріп ән салған. Көгалды қуып гөлайттап, Қызықпен жүріп жазды алған.</p> <p>Жаздыгүнгі жапырақтың Бірінде тамақ, бірінде үй, Жапырақ кетті, жаз кетті, Күз болған соң кетті күй.</p> <p>Жылы жаз жоқ, тамақ жоқ, Өкінгеннен не пайда? Суыққа тоңған, қарны ашқан Ойын қайда, ән қайда?</p> <p>Оныменен тұрмады, Қар көрінді, қыс болды. Сауықшыл сорлы бүкшиді, Тым-ақ қиын іс болды.</p>	<p>Сұрақтарға толық жауап береді</p> <p>табиғат оянады, егін егіледі; аяз, суық, боран; жазғы демалыс, жасыл табиғат, жеміс-жидек егін, жеміс піседі, ағаш, шөп қурайды</p> <p>Шегіртке</p> <p>Құмырсқа далада тіршілік ететін жәндік</p> <p>Мысал өлеңді қызыға тыңдайды</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>Секіру қайда, сүрініп, Қабағын қайғы жабады. Саламда жатып дән жиған Құмырсқаны іздеп табады.</p> <p>Селкілдеп келіп жығылды, Аяғына бас ұра: = Қарағым, жылыт, тамақ бер, Жаз шыққанша асыра!</p> <p>Мұның, жаным, сөз емес, Жаз өтерін білмеп пе ең? Жаның үшін еш шаруа Ала жаздай қылмап па ең?</p> <p>Мен өзіңдей шаруашыл, Жұмсақ илеу үйлі ме? Көгалды қуып, ән салып, Өлеңнен қолым тиді ме?</p> <p>Қайтсін, қолы тимепті, Өлеңші, әнші есіл ер! Ала жаздай ән салсаң, Селкілде де, билей бер! Венн диаграммасын салып, шегіртке мен құмырсқаның дара, ортақ қасиеттерін айтады</p> <p>Мадақтау, қорытындылау</p>	<p>Суретке қарап, шегіртке мен құмырсқаның ұқсас жақтарын айтады</p>
--------------------------------	--	--

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: ертегі арқылы еңбексүйгіштікке, жалқаулықтан аулақ болуға

Түсінеді: Құмырсқаның еңбекқор екенін

Қолданады: рольге бөлініп ойнайды, дауысын, қимыл іс-әрекетін орындайды

Күні:13.10.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Адасқан құмырсқа» ертегісі

Мақсаты: Таныс сюжеттер бойынша ертегілерді драмалау, достық қарым-қатынас және өзара көмек көрсету дағдыларын қалыптастыру.

Көрнекілігі: үстел-үсті театры,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="167 465 437 517">Мотивациялық қозғаушы</p> <p data-bbox="167 920 437 972">Ұйымдастырушы-ізденушілік</p> <p data-bbox="167 1682 437 1715">Жетекші жөндеуші</p>	<p data-bbox="459 465 1147 611">-Балалар қазір жылдың қандай мезгілі? -Күз айларын атаңдаршы балалар? -Күздің тағы қандай ерекшеліктерін білесіңдер? -Балалар аулаға шыққан кезде жоғарыдан, төменнен нелерді байқайсыңдар</p> <p data-bbox="459 645 1147 734">Бұлар табиғаттың бізге берген сыйы, екен балалар. Мен сіздерге жұмбақ жасырғым келіп тұр, кім жауабын тез айтады?</p> <p data-bbox="459 741 1147 887">Жұмбақ : Қиналып көтеріп,өзінен ауырды. Жорғалапкетеді,жүкшідей кәдімгі. Балалар,бүгін біз «Адасқан құмырсқа» ертегісімен танысатын боламыз</p> <p data-bbox="459 898 1147 1648">Баяғыда бір құмырсқа өзінің бауырластарына өкпелеп,өз илеуінде тобынан бөлініп, сол маңдағы ара, қоңыз секілді жәндіктермен дос болыпты. Жем іздеп шыққан құмырсқа жол үстінен бір дән тауып алыпты. Жалғыз өзі әрі-бері әуреленіп, дәнді орнынан қозғалта алмапты. Сонан соң көмек сұрау үшін әлгі қанатты достарын іздейді.Бір уақытта гүлден-гүлге қонып, шырын жинап жүрген араға жолығады– Досым, бір дән тауып алып едім, жалғыз өзім көтере алмағаным. Маған көмектесіп жіберші, – деп өтінеді. – Көрмей тұрсың ба, мен де жұмыс істеп жатырмын ғой, – деп, ара көнбей қойыпты. Солайы солай ғой, мейлі деп, құмырсқа әрі жүріп кетіпті. Ол енді қоңызды тауып алады.Ол мән-жайды айтып, көмек сұрапты.– Сен үшін өз еңбегімді еш қыла алмаймын, – деп, қоңыз ызындап ұшып кете барады.Достарынан күдер үзген құмырсқа мұнайып қайтып келе жатады. Жолда өзінің илеулестерімен ұшырасып қалады. Олар мұның түрін көріп:– Не істеп жүрсің? – деп, жөнін сұрайды.Жалғыз құмырсқа өзінің басынан кешкенін айтып береді: – Жалғыздық деген сол, – деп, илеулестері жұбатады да құмырсқаның дәнін көтерісіп, әрі алып кетеді. Құмырсқа үйіріне қайта қосылады. «Жаңа достың қадірі ескі досқа жетпейді» деген екен сонда бір кәрі құмырсқа.</p> <p data-bbox="459 1682 1147 2018">«Досы көпті , жау алмайды” “Әрқашан тілектес, досыңа көмектес” деген мақал осыдан қалған екен Ертегі қалай аталады? -Құмырсқаға бал ара мен қоңыз көмек көрсетті ме? -Құмырсқа қандай жәндік? -Көрдiңдер ме,балалар,құмырсқаның өз илеуіндегі достары бір-біріне көмек көрсетіп,осындай ауыр сәтте қиындықты бірге жеңіп шықты. Ендеше, сендер де, балалар,бір-бірлеріне мейірімді,қайырымды болып өсулерің керек.</p>	<p data-bbox="1169 495 1465 546">Сұрақтарға жауап береді</p> <p data-bbox="1169 584 1465 707">Аспаннан құстардың ұшқанын, жерден адамдар, жануарлар жәндіктерді көреміз</p> <p data-bbox="1169 857 1465 891">Құмырсқа</p> <p data-bbox="1169 1682 1465 1738">Мақалдың мазмұнын түсініп , есте сақтайды</p> <p data-bbox="1169 1776 1465 1832">Жоқ Еңбекқор, қанағатшыл</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: әңгіменің мазмұнын түсініп айтуды ;

Түсінеді: өз ойларын еркін айта білуі;

Қолданады: адамгершілік,мейірімді қасиеттерді бойларына сіңіріп, көмектесу арқылы бір-біріне жақсылық жасай алады.

Күні:20.10.2021.ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы :«Түлкі мен торғай» ертегісі

Мақсаты:Ертегінің мазмұнын әңгімелеу, ойлау қабілетін, сөздік қорын, мәнерлеп сөйлеу дағдыларын арттыру. Достыққа, ұйымшылдыққа, бауырмалдыққа тәрбиелеу, жағымды және жағымсыз әрекеттерді сезіне білуге, шындыққа, әділеттілікке тәрбиелеу, еңбекті бағалай білуге, сүйеге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

Көрнекілігі: , ертегі кейіпкерлері бейнелері

Мақал - мәтелдер, жаңылтпаш, жұмбақтар.

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушы</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>Ұйымдастыру кезеңі: Ерте, ерте, ертегі, Ертегі сыр шертеді, Ертегіні жақсы айтқан бала Максат – мұратына жетеді. Балалардың қызығушылығын ояту арқылы, «Миға шабуыл» стратегиясы; Балалардан ертегі тыңдағанды жақсы көресіңдер ме? Түлкі туралы қандай ертегілерді білеміз? Балалар бұрын естіген түлкі туралы хикаяларды атап береді.</p> <p>«Ойлан, тап» стратегиясы; Кел, балалар, ойнайық, Ойнайық та, ойлайық, Қандай жұмбақ болса да, Шешпей оны қоймайық. 1. Өзі айлакер, қу. Жүрген жері айқайда шу. 2 Алдайды, арбайды, Куланады, сұлуланады Ертегінің тақырыбына көңіл аударамын «Түлкі мен торғай » сөзі қандай дауыс ырғағымен, қандай көңіл - күймен айтылатынына назар аударамын.</p> <p>«Түлкі мен торғай »</p> <p>Торғай мен тышқан дос болыпты. Екеуі бірігіп егін егіпті. Тышқан жерді аяғымен қазып, торғай тұмсығымен шоқып, дән сеуіпті. Егін өте жақсы шығады. Торғай мен тышқан бітік өскен бидайды жинап алып, тең бөлісе бастайды. Бір бидай артылып қалады. Соны қайсысы аларын білмей, ақыры жанжал басталады. Торғай тұмсығымен шоқып, тышқан тырнағымен тырналай осықлап, бір-бірімен ұзақ төбелеседі. Маңайында арашалайтын ешкім болмаған соң, бір кезде шаршап барып тоқтайды. Ақыры өздерінің билеріне барып жүгінбек болады. Алдымен тышқандар биіне келеді. Тышқандар биі: — Бұл бидайды тышқан алуға тиіс. Өйткені тышқанның күші көп. Ол тырнағымен жер жыртып, ұртымен бидай септі, – дейді.</p> <p>Бұған торғай келіспеген соң, тышқан екеуі торғайлар биіне келеді. Торғайлар биі:</p>	<p>\\ «Түлкі мен тырна», «Түлкі мен ешкі», «Түлкі мен құмыра» ертегілері.</p> <p>Жауабы Түлкі</p> <p>Қимылмен көрсетеді</p> <p>Суретке қарап, ортақ қасиеті мен ұқсастықтарын табады</p> <p>Түлкі айлалы аң, айлалы аңға айла пайдалан Жалқаудың жаны тәтті түлкі, аю, арыстан, қасқыр, жолбарыс жалқау қорқақ аз кіші</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>— Бұл бидай торғайдікі. Себебі торғай егінге түскен барлық құртты құртқан. Күнде үстінде ұшып жүріп, егінді күзеткен, – дейді.</p> <p>Бұған да келісе алмаған соң, торғай мен тышқан далада қой бағып жүрген бір шалға барады. Шал дәнді алып, екеуіне тең бөліп береді. Бұған торғай да, тышқан да разы болып, өз жөндеріне кетеді.</p> <p>Сергіту сәті: Торғай, торғай, торғайсың, Жақын келіп, қонғайсың, Шашқан нанды шоқысаң, Сонда суықтан тонбайсың. Түлкі, түлкі қутындайсың, Айналаңнан тың тыңдайсың, Қулығыңды асырсаңда, Қасқырдан сен құтылмайсың.</p> <p>«Венн диаграммасы» - стратегиясы. Суретпен жұмыс, түлкі мен торғайды салыстыру арқылы, ортақ қасиеттері - мен, ұқсастықтарын, айырмашылықтарын айтқызу.</p> <p>«Кубизм»- стратегиясы. Кубиктің әр қырларына тапсырмалар берілген. Кубикті тастау арқылы, тап - сырманы орындау. Жаңылтпашты жаңылмай айт. Түлкі айлалы аң, айлалы аңға айла пайдалан.</p> <p>Мақалды жалғастыр.</p> <p>1) Еңбектің наны тәтті,..... 2) Досы көпті жау алмайды,.....</p> <p>Жабайы жануарларды ата.</p> <p>Қарама - қарсы сөздерді тап.(Антоним). Еңбекқор - (жалқау) Батыр - (қорқақ) Көп - (аз).</p> <p>Үлкен - (кіші).</p> <p>Сұрақтар: - Түлкі не істеді? Оның жасаған әрекеті қандай? Ал, торғайдың әрекеті туралы не айтар едіңдер? Досына солай етуге бола ма? Қайсысына аяушылық білдіруге болады? Ит қандай әрекет жасады? Нағыз дос деп нені айтуға болады? Сіздер қалай істер едіңіздер?</p>	<p>ертегіге қатысты сұрақтарға жауап береді</p>
--------------------------------	--	---

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: еңбекті бағалай білуді, сүюді, еңбекқорлыққа, ертегінің мазмұнын әңгімелеуді

Түсінеді: жағымды және жағымсыз әрекеттерді

Қолданады: ертегі мазмұнын мәнерлеп айтуды, берілген түрлі тапсырмаларды қызығушылықпен орындауды

Күні:27.10.2021ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: « Күшік пен мысық » ертегісі

Мақсаты: Балаларды ертегіні мұқият тыңдауға, сұрақтарға жауап беруге үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың құрастырма суреті /пазл/,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойындар. Құрастырманы құрастырып ненің суреті шыққанын табайықшы. -Ал сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады? -Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін.	Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады. Күшік пен мысықты құрастырады./Пазл/ Үйінде бар балалар айтады. -Мен мысығымға сүт беремін.Ал күшігім етті жақсы көреді. -Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды. Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді.
Ұйымдастырушы-ізденушілік	«Күшік пен мысық» -Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің – дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді. -Күшік, менің көздерім,кұлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымыған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр: -Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді.	Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды.

Күні:03.11.2021ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: « Күшік пен мысық » ертегісі

Мақсаты: Балаларды ертегіні рөлдерге бөліп айтуға, сахалауға үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың атрибуттар,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойыңдар. Балалар біз өткенде қандай ертегіні тыңдадық. -Ал сендердің үйлерінде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады?	Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады. Күшік пен мысық ертегісін Үйінде бар балалар айтады. -Мен мысығымға сүт беремін.Ал күшігім етті жақсы көреді. -Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды. Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді.
Ұйымдастырушы-ізденушілік	-Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін. «Күшік пен мысық» Ертегі мазмұнын сұрау. -Балалар сендерге ертегі ұнады ма? -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді? -қасқыр не жейді? -Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді?	Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды. иә, ұнады. -күшік, мысық, бұзау, жылқы, қасқыр. -қасқырға -сені жеймін дейді. -жеме алдымен тойдыр дейді. -сиырларды көреді. -бұзауды жейді. -кете бер сені жемеймін дейді. -Мысыққа сені жеймін дейді. -мені тойдыр –дейді. -жылқыларды көреді.

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>-Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді? -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме? -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен. -Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Керіледі мысық, Көзін жаймен қысып, Жүгіреді күшік, Аула ішін кезіп.</p> <p>Билингвальды компонент: күшік-щенок-, мысық-кот</p> <p>Марғау- мысықтың баласы.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып олардың қай ертегіден екенін тап»</p> <p>Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерін қандай ертегіде кездесетінін айту.</p> <p>Балалар сендер қандай ертегі сахналадыңдар?</p> <p>-Ертегідегі кейіпкерлерді атаңдаршы?</p> <p>Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>-жоқ шамасы келмейді.</p> <p>Балалар рөлдерге бөліп сахналайды.</p> <p>Өлең мазмұнына сәйкес қимылдар жасайды.</p> <p>Балалар қайталайды.</p> <p>ертегі кейіпкерлерінің қандай ертегіден екенін табады.</p> <p>Тапсырманы орындайды Күшік пен мысық ертегісін.</p> <p>-Қасқыр, күшік мысық, жылқы.</p>
--------------------------------	---	---

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегіні сахналап, ертегі кейіпкерлері атауларын буынға бөлуді.

Түсінеді: Ертегі мазмұнын, бір буында бір дауысты дыбыс болатынын.

Қолданады : Жануарлардың дауыс ырғағын келтіріп, олардың жүрістерін сала білу дағдыларын.

Күні: 10.11.2021ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет **Көрнекілігі:**ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>----Балалар, ертегілер еліне саяхат жасауға дайынсыздар ма?!. Ертегі арқылы жақсы мен жаманды, ақымақ пен дананы айырып, армандауға, қиялдауға үйренсек, ой-өрісіміз де кеңеймек. Бүгін біздер халықтың асыл қазынасы ертегілер еліне саяхат жасамақпыз. «Кім тапқыр?» ойынын ойнату . Әр ертегіден суреттерге қарап, ертегіні жалғастырып айту керек. «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін тыңдау. Күндердің бір күні Жылан жер жүзіндегі жанды мен жансыздарға мынадай арыз айтады: — Мені Тәңірім сендердің бәріңнен кем жаратыпты. Аяқ-қолым жоқ. Басымды көтере алмай, жер бауырлап қалдым. Не жеп, не қоярымды да білмеймін. Сендердің бәрің бір бүтін тілдісіңдер, ал мен айыр тілдімін. Ойлап отырсам, жанды мен жансыздың ішіндегі сорлысы мен екенмін. Маған ешқайсыңның жәрдем еткілерің келмейді. «Сен қасіретті көп тарттың, ондайлар әрдайым әділ келеді, сен барлығымызға патша да бола аласың» деп, сөзбен болса да жұбатып кетпейсіңдер, – деп, ол екі көзінен қанды жасын сорғалатып, ағыл-тегіл жылайды. Жанды-жансыздың барлығы жыланға аяныш білдіріп, өкпесін орынды көреді, «қарасың деп шықпайтын, қара қылды қақ жарған, ақ жүрек ақылшымыз болар» десіп, өздеріне патша етіп сайлайды. Жыл артынан жыл, күн артынан күн өтіп жатады. Күндердің күнінде Жыланекен: «Бүкіл әлемге патша болып, барлық билікті өз қолыма алсам, бұдан да жақсы тұрар едім. Көзіме көрінген тамақты ішпей, дүниедегі жандылардың ең тәтті қандысын жер едім», – деп қиялдайды. Қан дәмін айыра алатындарды шақыртады. Қос қанатын делдитіп, аяқтарын шілтитіп, қуарып Шіркей, тұмсығын едірейтіп Маса, патшаның көңілін табам деушілердің бәрі келеді. Патша осылардың ішінен Шіркей мен Масаға: — Жер жүзін аралап, өсімдіктердің дәмін татып, жанды-жансыздың қанын сорып қайтындар, тек бұлар ғана емес, қаттыдан тастың, жұмсақтан топырақтың да дәмін алыңдар. Дүниедегі ең тәтті зат бұдан былай менің тамағым болатындай етіндер, – деп, уақыт кесіп, бүкіл әлемді шарлатып жібереді. Күн артынан күн өтіп, патшаның кесіп берген мезгілі де жетеді. Шіркей әлсіздігінен жел болса, шөптің түбіне қашып тығылып, тымықта ыңылдап ән салғансып жүріп, кешігіп қалады. Ал Маса өсімдік пен жандылардың ең тәттісін біліп алып, патшасына қарай әуелей ұшып, әндетіп келе жатқанда, Қарлығаш кез болады. — Иә, Маса досым, патшамызға ең тәтті тамақ іздеп кетті деп естіп едік, таптың ба? Маса Қарлығашты менсінбей, сұрағына жауап қатпай, зулай жөнеледі. — Ә, ә, түсіндім, түсіндім! Жолың болып, іздегенінді тапқан екенсің, достым... Азаматсың өзің! Сенің ептілігіңді, еш нәрседен тайынбайтын бір беттілігіңді білгемін. Осы қасиетіңді енді барлық қанаттыларға айта жүретін боламыз, – деп, Қарлығаш Масадан сыр тарта, мадақтай сөйлейді. Бұл мақтауға Масаның есі шыға мастанып: — Патшамыздың тамағына кімді тапқанымды білесің бе? — Е, Маса досым, мен не білуші едім? Сізден денемнің үлкендігі болмаса, ақылым аз емес пе?! Сіз патшаның</p>	<p>Ертегі елінде жақсыдан үйреніп, жаманнан аулақ боламыз деп, ертегілер еліне баруға көңіл күйлерін білдіреді</p> <p>Суреттер арқылы ертегілерді атап, ертегіні айтады</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>ақылшысысыз. Кәне, төрем, айтыңызшы, ардақты патшамыздың тамағына кімді таптыңыз? Маса еліре түсіп: — Дүниеде патшамызға лайықты ең тәтті тамақ адам қаны екен. «Ім... Адам сияқты ақылды да айлалы жан домаланған сілімтік жарымжанға жем болып қала ма» деп, қарлығаш бір амал ойлайды. — Менің ақылымның қысқалығы осы емес пе, Маса төрем! Адамның қаны тәтті дегеніңізге сенер-сенбесімді білмей келем. «Дүниеде тәтті қанды тауып, дәмін татқанның тіліне алтын мөр түсіп қалады» деп, шешем көп айтушы еді. Кәне, тіліңізді шығарып, мөріңізді көрсетіңізші! Алтын мөрге көз салғанның өзі біз үшін үлкен бір медеу ғой. Бұл мақтауға елірген ессіз Маса: — Көрсең, көре ғой, байғұс! – деп, тілін ұсынады. Қарлығаш шап беріп, Масының тілін жұлып алғанда, ол сөйлей алмай, ыз-ыз етіп, патшасы Жыланға қарай ұша жөнеледі. «Қош, тілің жұлынды. Аузыңа құм құйылды. Адамның қанының тәттілігін енді қалай түсіндірер екенсің?» деген оймен Қарлығаш артынан ұшады. Маса бірдемелерді айтқысы келіп, ыз-ыз етіп зар қағады. Бірақ еш нәрсені түсіндіре алмайды Жыланға. — Мұның тілі аузынан түсіп қалған ба, немесе жынданған ба? Мынаның не деп тұрғанын түсінгендерің бар ма? – деп, Жылан тұрғандарға қарайды. — Өте түсінікті, патшам! – дейді Қарлығаш сонда. — Түн көрмей кетейін, бірдеңе ұқсам, кәне, түсінсең айтшы, не деп тұр? — Ызыңдап ұшып жүріп, бүкіл әлемді араладым. Бірақ неше түрлі өсімдікті өзі өсіріп шығарған топырақтан басқа еш нәрсені таппадым, - дейді патшам! Тілі сөйлеуге жарамаса да құлағы сау Маса мұны естігенде, жаны шығып кете жаздайды. Ол ызыңдап кеп, Қарлығашқа екі-үш рет тиіседі де Жыланның алдына барып жылап жібереді. — Ө, э, мұның тіліне бір пәле қылған сен екенсің ғой, – деп, Жылан Қарлығашқа атылып кеп кетеді. Қарлығаш ұша жөнеледі. Жылан ұша жөнелген Қарлығаштың құйрығын ғана тістеп қалады. Жылан содан былай топырақ жалап, ал Маса ызылдап қалады. Адам жыланды көрсе өлтіріп, басын езетін болады. Қарлығаш жыланнан қорқып, адамды дос тұтып, үйдің төбесіне ұя салады, бірақ оның құйрығы кем, екі айырық, болып қалады. - Ертегілер елі сендерге ұнады ма? - Біз тамашалаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады? -Айдаһар қандай? -Маса не істеді? - Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған? - Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен? - Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларын келеді ме? - Бұл ертегіден біз не үйрендік? Дұрыс айтасындар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты. Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіндер, бір - бірлерінді ренжітпіндер, үлкендерге жақсылық жасай біліндер. - Мен сендерді ертегі қалашығына шақырамын, өздеріне ұнаған ұсақ ойыншықтармен «Ертегі елін» жасандар Балаларды мадақтап қорытындылау</p>	<p>Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» бала, қарлығаш, айдаһар катігез</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.Ертегі қалашығына барып, ермексазбен өздеріне ұнаған ертегі кейіпкерлерін мүсіндейді</p>
--------------------------------	--	---

Күтілетін нәтиже:

Жанғыртады: ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: ермексазбен өздеріне ұнаған ертегі кейіпкерлерін мүсіндеп, ертегіні айта алады.

Күні: 17.11.2021ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегі сахналау

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндір

у, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="167 524 391 593">Мотивациялық қозғаушылық</p> <p data-bbox="167 725 391 824">Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p data-bbox="167 1205 391 1281">Жетекші-жөндеуші</p>	<p data-bbox="427 524 1219 560">----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p data-bbox="427 748 1107 846">Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін. «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p data-bbox="427 972 1187 1030">Балалар мына ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп ертегіні сахналап ойнайықшы</p> <p data-bbox="427 1187 925 1285">- Ертегілер елі сендерге ұнады ма? - Біз сахналаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p data-bbox="427 1330 667 1361">-Айдаһар қандай?</p> <p data-bbox="427 1406 995 1505">-Маса не ітеді? - Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған? - Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен?</p> <p data-bbox="427 1550 1107 1608">- Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларың келеді ме?</p> <p data-bbox="427 1653 1219 1886">- Бұл ертегіден біз не үйрендік? Дұрыс айтасындар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты. Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіндер, бір - бірлерінді ренжітпедер, үлкендерге жақсылық жасай біліндер.</p>	<p data-bbox="1246 524 1442 734">Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p data-bbox="1246 784 1378 860">Ертегіні тыңдайды</p> <p data-bbox="1246 909 1362 1070">Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p data-bbox="1246 1205 1433 1326">Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»</p> <p data-bbox="1246 1370 1442 1491">бала, қарлығаш, айдаһар қатігез</p> <p data-bbox="1246 1536 1410 1697">Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Сұрақтарға жауап береді

Күні: 24.11.2021.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Ара мен Шегіртке»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндір

у, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>---Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін. «Ара мен Шегіртке» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>Ен далада әндетіп ұшып келе жатқан шегіртке гүлдердің тәтті шырынын жинап жүрген араны көрді. Ол арадан: — Достым, ұзақ күнге дамыл таппай, жаныңды жеп не істеп жүрсің? -деп сұрады. — Сұрама. Әр гүлге бір қонып, дүниені шарлап, тырнақтап шырын жиып жүрмін. — Жиған шырынды нендей қажетіңе жаратасың? — Бал жасаймын. — Балды қайтесің? — Адамға сыйлаймын. Адам оны жейді, дәрі-дәрмек ретінде пайдаланады. — Адам саған не береді? — Үйшік жасап, қамқорлық етеді. Ал сен не істеп жүрсің? — Мен егіннің дәніне тойып алып, ән салып, билеп жүрмін. — Жиған дәніңді не істейсің? — Не істеуші едім. Өзім тойғанымша жеймін. Басқан ізіме у шашатын адамға сыйлайды деп пе едің? — Білдім, білдім, адамның сені неге қас тұтып у себетінін, — деді ара. Шегіртке араның сөзін ұнатпай, шыр етіп ұшып кетті. Балалар мына ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп ертегіні сахналап ойнайықшы</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма? - Біз сахналаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>Балаларды мақтау мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Сұрақтарға жауап береді

Күні: 08.12.2021ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер еліне саяхат

Тақырыбы: Әтеш пен тоты (ертегі)

Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. Құстар жайлы білімін кеңейту.

Сөздік жұмыс: Қораз, тотықұс.

Билингвальді компонент: Әтеш-петух, тоты-папугай

Іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="169 506 446 573">Мотивациялық-қозғаушылық</p> <p data-bbox="169 703 446 770">Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p data-bbox="475 506 1137 674">Жұмбақ жасыру. Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай. (әтеш)</p> <p data-bbox="475 696 1137 1048">Ертегі оқу: "Әтеш пен тоты" Ерте, ерте, ертеде ешкі құйрығы келтеде, аң мен құстардың ішіндегі ең әдемісі, сымбаттысы әтеш болыпты. Сондықтан ол өте тәкаппар екен. Жүріп тұрса да маңғазданып, сылаңдай басады екен. Қоқыраяды да жүреді. Бірде-бір аңмен не құспен сөйлеспейді. Жалғыз серігі Тотықұс болыпты. Тоты байғұстың үстінде жөні түзу киімі де жоқ екен. Бір күні тоты әлгі кербез әтешке келіп: Досым мен бүгін қонаққа бармақ едім. Жөнді киімімде жоқ. Мына түріммен қалай барамын. Мені сенің досың деп білетін ел мазақтайды ғой. Маған үстіндегі әдемі киіміңді бере тұршы,-деп қиыла жалыныпты. Әтеш досының сөзіне сеніп, үстіндегі әдемі киімдерінің бәрін шешіп беріпті. Сөйтіп тотықұс жасанып тұрып киініп алды да, қай мезгілде келетінін айтады. Егер мен кешіксем, дауыстап шақыр, дауысыңды естейін – дейді. Сөйтіп, Тотықұс әсем киініп тойға кетеді. Бірақ ол қайтып оралмайды әтеш ол естісін деп үсті-үстіне шақырады. Ешқандай хабар болмайды. Содан күні бүгінге дейін әтеш тотықұспен әдемі киімін іздеп, таң атысымен, күн батқанға дейін айқайлап шақыра береді екен.</p> <p data-bbox="675 1630 938 1664">Сергіту жаттығуы.</p> <p data-bbox="651 1686 962 1720">Қанатытымды жазамын, Жоғары-төмен қағамын. Биік көкте ойналып, Жұлдыздай жылдам ағамын.</p> <p data-bbox="475 1933 1137 2134">Билингвизм: Әтеш-петух, тоты-папугай Ойын: "Ұшты-ұшты" Мақсаты: баланы тез ойнатуға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. Шарты: ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек.</p>	<p data-bbox="1233 506 1401 573">Жұмбақтың жауабы:әтеш</p> <p data-bbox="1201 801 1433 902">Ертегіні мұхият қызығушылықпен тыңдады</p> <p data-bbox="1169 1888 1457 2078">Орысша, қазақша сөздіктерді қайталады. Ойынға қызығушылықпен түгел ойнады</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Балалар, сендерге бүгінгі оқу қызмет ұнады ма? Ертегі не жайлы айтылды? Құстарға қандай қамқорлық жасауға болады? Әтеш кіммен достасыпты? Тоты әтешке берген сөзінде тұрды ма? Әтеш неге таң атысымен айқайлап шақыра береді екен? Үй құстарына нелер жатады? Құстар немен қоректенеді? Құстардың пайдасы бар ма? Құстардың баласы қалай аталады? Тоты әтешке берген сөзінде тұрды ма? Құстар қалай пайда болады? Олар тірі туады ма, әлде жұмыртқа басады ма Жарайсыңдар! Балалар, сендер бүгінгі оқу іс-әрекетке белсенді қатыстыңдар</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>тотықұспен достасты.</p> <p>Жоқ тұрған жоқ. Өйткені, ол тотыға берген киімін іздеп айқайлап шақыра береді</p> <p>Әтеш, тауық, күркетауық, балапан. Құрт-құмырсқа, жем, дән т.б.</p> <p>Иә. Балапан</p>
--------------------------------	---	---

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегінің мазмұнын білуді

Түсінеді: Құстар жайлы мағлұматты және суретпен жұмыс жасауды.

Қолданады: ертегі мазмұнын айтып береді

Күні:15.12.2021ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер еліне саяхат

Тақырыбы: Ұр тоқпақ

Мақсаты: Балалардың сөйлеу тілін, сөздік қорын, шығармашылық қабілеттерін арттыра отырып, байланыстырып сөйлеу дағдыларын жетілдіру. Халқымыздың тұрмыс – салтын, әдет- ғұрпын, нанымын, дүние танушылық көзқарасын сақтауға, жат әдеттен аулақ болуға, адал еңбек етуге тәрбиелеу.

Ой – өрісін, сөздік қорын, дүниетанымын, танымдық- шығармашылық қабілеттерін

Іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық-қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>Ертегіні нақышына келтіре оқу; ертегідегі негізгі ойды ұғындыру;</p> <p>Ұр тоқпақ</p> <p>Бұрынғы өткен заманда бір шал мен кемпір болыпты. Шал мен кемпір кедей болып, тұзақ құрып күнін көреді екен. Бір күні шал тұзағын келіп қараса, бір қаз түсіп қалыпты. Шал қазды тұзақтан босатып алып, бауыздайын десе, қаз шалға айтыпты:</p> <p>-Мені сен босат! Менен не сұрасаң соны бір жылдан кейін ал, - дейді. Шал мақұл көріп, қазды босатып қоя береді. Үйіне келіп, жаңағыны айтса, кемпірі шалға ұрсады.</p> <p>Шал:</p> <p>Қой, сен түк білмейсің! - деп, сөзін тыңдамай, жүре береді. Бір жыл өтеді. Шал қазға бармақшы болады. Жүре-жүре бір жерге келсе, өңкей түйе жайылып жүр екен.</p> <p>Келіп түйешіден:</p> <p>Бұл кімнің түйесі? - десе:</p> <p>Бұл Қазбайдың түйесі, - дейді.</p> <p>«Бұл Қазбай - баяғы қаз екен», - деп шал ойланып тұрып, жүріп кетеді.</p> <p>Бір жерге келіп:</p> <p>Бұл кімнің қойы? - деп, қойшыдан сұрайды.</p> <p>Қойшы:</p> <p>- Бұл Қазбайдың қойы, - дейді. Шал жаңағы қойшы баладан:</p> <p>- Шырағым, Қазбайдың бұдан басқа несі бар? - дейді. Бала шалға:</p> <p>- Қазбайдың үш жақсы нәрсесі бар.</p> <p>Біреуі: «Піс, қазаным, піс!» - десе, әр түрлі тамақ пісіп шығады, енді біреуі: «Құс, есегім құс!» десе, есегі алтын құсады, тағы біреуі: «Ұр, тоқпағым, ұр!» десе, адамдарды ұра береді, - дейді.</p> <p>Мақұл, - деп шал жүріп кетеді. Шал Қазбайдың аулына келеді. Қазбай шалды күтіп алады. Шал Қазбайдан</p> <p>«Піс қазанын» сұрайды. Қазбай сұрағанын береді. Шал алып үйіне келе жатса, бір жерде асық ойнап жатқан балалар шалға:</p> <p>- Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал асқа түседі. Үйге кіріп бара жатып, шал балаларға:</p> <p>- Шырақтарым! «Піс, қазаным, піс!» демендер, - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң балалар тыңдасын ба: «Піс, қазаным, піс!» деп шулап қоя береді.</p> <p>Сүйдегенде, әр түрлі тамақ пісіп, даяр болады. Балалар қазанды айырбастап, алып қояды. Шал шығып қазанды үйіне алып барып:</p>	<p>Ертегіні қызығушылықпен тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>«Піс, қазаным, піс!» - десе, еш нәрсе піспейді. Шал қазанды алып, Қазбайдың үйіне қайта келеді.</p> <p>Қазбайға:</p> <p>- Бұдан еш нәрсе шықпады, - дейді. Қазбай қазанды алып: «Піс, қазаным, піс!» десе еш нәрсе шықпайды. Қазбай қазанды алып, шалға есекті беріп жібереді. Шал есекті алып үйіне қайтады.</p> <p>Жолда келе жатса, балалар шалға:</p> <p>- Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал асты тастағысы келмей, есектен түседі. Үйге кіріп бара жатып балаларға: - Шырақтарым! «Құс, есегім, құс!» демедер, - дейді. Балалар: - Мақұл! - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң-ақ балалар: «Құс, есегім, құс» десе, есек алтын құсады. Балалар есекті айырбастап, орнына басқа есек қояды. Шал есекті алып үйіне кетеді.</p> <p>Кемпір: - Қаздан барып алып келгенің осы ма? - дейді. Шал есекке: «Құс есегім, құс!» десе, есек еш нәрсе құспайды. Шал есекті алып, Қазбайға тағы қайта келеді. - Есектен еш нәрсе шықпайды, - дейді. Қазбай есекті алып: «Құс, есегім, алтын құс» десе, еш нәрсе құспайды. Шалға Қазбай «Ұр тоқпағын» береді. Шал «Ұр тоқпақты» алып келе жатса, баяғы жерде тағы да балалар жүр екен.</p> <p>Балалар шалға:</p> <p>Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал үйге кіріп бара жатып: - Шырақтарым! «Ұр, тоқпағым, ұр!» демедер, - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң, дәндеген балалар:</p> <p>«Ұр, тоқпағым, ұр!» - дейді. Тоқпақ балалардың әрқайсысын, ал кеп ұр! Ұрып жүр, ұрып жүр... Балалар тоқпаққа жалынады:</p> <p>«Ойбай, «Піс қазаныңды», «Құс есегінді, берейік!» - дейді. Шал шығып келе жатып, естіп қояды.</p> <p>Шал келіп:</p> <p>- «Піс қазанды», «Құс есекті» бересіңдер ме? - дейді. Балалар:</p> <p>- Мақұл! Әкеліп береміз! - дейді. Шал «Ұр тоқпақты» қойғызады. Балалар «Піс қазанды», «Құс есекті» әкеліп береді. Шал «Піс қазанды», «Құс есекті», «Ұр тоқпақты» алып, үйіне келеді. Сөйтіп, мұратына жетеді.</p> <p>Егер сендер де ертегідегі шал сияқты тұзақ құрған болсаңдар.</p> <p>Ол тұзақтарыңа қаз түссе не істер едіңдер? Бірден тұзақтан босатып, бауыздайсыңдар ма, әлде қаздың өтінішін орындап мұраттарыңа жетесіңдер ме?</p> <p>-Шал мен кемпірдің жағдайлары қандай болған?</p> <p>-Қазбайдың жақсы үш нәрсесін ата.</p> <p>Шалдың тұзағына не түседі?</p> <p>Ертегідегі балалардың әрекеті дұрыс деп ойлайсыңдар ма?</p> <p>мадақтап бағалау.</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Тұрмысы нашар</p> <p>«Піс,қазаным, піс»</p> <p>« Құс, есегім, құс»</p> <p>« Ұр,тоқпағым,ұр»</p>
--------------------------------	---	---

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: Ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін өз ойларымен жеткізе білуі

Түсінеді: Көптеген халық ертегілерін біледі

Қолданады Ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін өз ойларымен жеткізеді :

Күні:22.12.2021.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мақта қыз бен мысық»

Мақсаты: Балаларға педагог Ы.Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұныны әңгімелеуге, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру. Балалардың көркем әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.

Көрнекілігі:ертегі суреттері

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекет	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Шаттық шеңбері Күндей жадырап, Айдай арайлап. Жұлдыздай жарқырап, Судай сөп-мөлдір таза көңілмен бүгінгі ертегімізді бастайық</p> <p>-Балалар қандай ертегілерді білесіңдер?</p> <p>-Ертегілер несімен ұнайды?</p> <p>Бүгін біз Ы.Алтынсарин аталарыңның «Мақта қыз бен мысық»ертегісімен танысамыз Екеуі дос болып жүреді. Бір күні Мақта қыз үйін жинап жүрсе, бір мейіз тауып алады. Мысықты шақырады. Шақырады – келмейді, шақырады – келмейді, сосын «келмесең, келме», – деп, мейізді өзі жеп қояды. Жеп болған соң мысық келіп: – Неге шақырдың? – деп сұрайды. Мақта қыз айтпайды. Сосын мысық айтады: «Ендеше қатығыңды төгем», – дейді. Мақта қыз: «Мен құйрығыңды кесіп аламын», – дейді. Мысық қатықты төгеді. Мақта қыз мысықтың құйрығын кесіп алады. «Апа, апа, құйрығымды берші», – дейді. Сосын Мақта қыз: «Менің қатығымды төлеп бер», – дейді. Мысық сиырға барады. «Сиыр-сиыр, маған қатық берші», – дейді, сиыр айтады: «Менің қарным ашып тұр, маған жапырақ әкеліп бер», – дейді. Мысық ағашқа барып: «Ағаш, ағаш, жапырағыңды берші!» – дейді. Ағаш айтады: «Мен шөлдеп тұрмын, су әкелсең, жапырақ беремін», – дейді. Суға бара жатса, су әкеле жатқан қыздарды көріп: «Қыздар, қыздар, маған су берші», – дейді. Қыздар: «Бізге сағыз әкеліп берсең, біз саған су береміз», – дейді. Мысық дүкенге барады. «Ай, дүкенші, маған сағыз берші», – дейді. Дүкенші: «Маған тұқым бер», – дейді. Мысық тауыққа барады: «Тауық, тауық, маған тұқым берші», – дейді. Тауықтар айтады: «Бізге дән әкеліп берсең, біз саған тұқым береміз», – дейді. Мысық: «Енді не қыламын», – деп бара жатса, бір ін қазып жатқан тышқанды көреді. Мысық тышқанды қорқытып: «Жаның барында айт, үйінде не бар?», – дейді. Тышқан қорыққанынан: «Үйімде бір батпан тарым бар», – дейді. Мысық айтады: «Маған бір уыс тары бер», – дейді. Тышқан үйіне барып, бір уыс тары береді. Тарыны апарып тауыққа береді, тауық тұқым береді, тұқымды апарып дүкеншіге береді, дүкенші сағыз береді, сағызды апарып қыздарға береді, қыздар су береді, суды апарып ағашқа береді, ағаш жапырағын береді. Жапырақты апарып сиырға береді, сиыр қатық береді, қатықты апарып Мақта қызға береді. Мақта қыз мысықтың</p>	<p>балалар жақсы көңіл күймен тілектерін білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>құйрығын береді.</p> <p>Балаларға ертегіні оқып беріп, түсінгендерін сұрау жайында екен? қандай кейіпкерлер бар? бен мысықтың бір-біріне жасағандары дұрыс па? Ертегіні суреттен көрсету сендер осы ертегіні рөлге кіріп ойнайсыңдар ма? Балалар ертегіні бастарына атрибуттарын киіп ойнайды.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Біз кішкентай баламыз Өсіп-өніп таламыз қарап табынып, созамыз Қарлығаштай самғаймыз отырып, бір тұрып жасаймыз</p> <p>Балалармен жұмыс.»Мысықтың қатыққа жету жолын тап» Әр балаға үлестірмелі құралдар беріп, таратылады. Мысықтың қаттыққа жету жолын сызықтар арқылы қосамыз Жарайсыңдар. Енді барлығының сұрағандарын әкеліп беріп мысықтың құйрығын қайтарып алайық та Мақта қыз бен мысықты татуластырайық.</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Өзі жап-жас мұрты бар Ет пен сүтке ұмтылар Тастамайды жылы үйде Түкті тоны шұп-шұбар. -Балалар бүгін біз қандай ертегісімен таныстық? -Ертегі сендерге ұнады ма? Балаларды бағалау, мадақтау</p>	<p>Ертегі кім -Ертегіде -Мақта қыз</p> <p>Балалар</p> <p>Күнге Көкке қолды Қанат қағып ұшамыз бір Жаттығулар</p> <p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Қимылмен көрсетеді</p> <p>Сызықтармен мысықтың қатыққа жету жолын сызып көрсетеді</p> <p>МЫСЫҚ</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: ертегі арқылы тапсырмаларды орындауды

Түсінеді: ертегі кейіпкерлерін ретімен атайды

Қолданады: Мысықтың қатыққа бару жолын сызбамен көрсетеді

Күні:29.12.2021ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер еліне саяхат

Тақырыбы: Алтын сақа

Мақсаты: Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. балалардың ақыл- ойын, сөз байлығын жетілдіру.

Қазақ ертегілеріне қызығушылығын арттыру, қиындықты ақылмен, тапқырлықпен жеңе білуге тәрбиелеу.

Іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық-қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>Балаларға сақа туралы түсінік беру.</p> <p>Сақа – деген асықтардың ішіндегі үлгендеуі және ауырлауы себебі оған қорғасын құйылады, онымен асықтарды атып ұтуға болады. Ауыл балаларының сүйіп ойнайтын ойыны.</p> <p>Ендеше, ертегіні тыңдайық</p> <p>Алтын сақа</p> <p>Өткен заманда бір бай болыпты, ол бір перзентке зар болыпты, зарыға жүріп перзентті болыпты. Бай бір күні жылқысын суара көлге келсе, көлдің ішінде бір қып-қызыл өкпе жүзіп жүр екен. Байдың айдап келген жылқылары көлдегі жүзіп жүрген өкпеден үркіп, суға жуымайды. Өлгі жерде бай жылқыларын қанша айдаса да, суға жаба алмайды. Сол кезде бай тұрып судағы жүзіп жүрген өкпені құрықпен түртіп көреді. Өкпе суға батып кетіп, әлден уақыттан соң жалмауыз кемпір болып судан шығады да, байдың жағасынан ала кетеді. Бай көзі алақандай болып, қорқып кетеді. Бай жалмауыз кемпірге:</p> <p>- Ат басындай алтын берейін, қоя бер, - дейді.</p> <p>Жалмауыз кемпір жібермейді.</p> <p>- Осы жылқыларымның бәрін берейін, қоя бер, - дейді.</p> <p>Кемпір көнбейді.</p> <p>Кемпірден сасып: -</p> <p>Енді не берейін? - дейді бай.</p> <p>Кемпір: - Жалғыз балаңды бер, жіберейін, - дейді.</p> <p>Бай жалғыз баласын бермек болады, кемпір байды қоя береді. Кемпір байға: - Балаңды қай жерде бересің? - дейді.</p> <p>Сонда бай:</p> <p>- Ертең көшемін, сонда баламның алтын сақасын жұртқа тастап кетейін, сен жұртта сол сақаның жанында отырасың, - дейді.</p> <p>Сонымен бай жалмауыз кемпірге уәдесін беріп, жылқыларын айдап кетіп қалады. Ертеңінде көшеді, жалғыз баласының алтын сақасын ұмыттырып жұртқа тастап кетеді. Ауыл жаңа қонысқа көшіп барады. Асық ойнайын десе, сақасы жоқ, бала алтын сақасын жоқтап, жылайды.</p> <p>Сонда әкесі:</p> <p>- Кеше көшіп жүргенде жұртта қалыпты. Барып алып келе ғой, - дейді. Бала бармақшы болады да, әкесінен:</p> <p>- Әке, қандай тайға мініп барайын? - деп сұрайды.</p> <p>Жылқышыдан сұрап мін, - дейді бай.</p> <p>Жылқышы балаға:</p> <p>Құрығыңды құлдыратып, жүгеніңді сылдыратып, жылқыға бар.</p> <p>Қай тай бетіңе қараса, соны мін, - дейді. Бала құрығын құлдыратып, жүгенін сылдыратып, жылқыға келсе, шеттегі бір қотыр тай балаға қарай қалады.</p> <p>Бала сол қотыр тайды ұстайды да, жүгендейді.</p> <p>Жүгендегенде тайдың қотыры жазылады. Үстіне тоқым</p>	<p>Балалар ертегіні қызығушылықпен тыңдайды</p>

салғанда, құнан болады. Үстіне ер салғанда, дөнен болады. Айылын тартқанда, бесті ат болады. Бала үстіне қарғып мінгенде, тұлпар болып, көзді ашып-жұмғанша жұртқа жетіп келеді. Жұртқа келсе, алтын сақасы ошақ басындағы тезек түбінде жатыр екен. Сақа жанында бір кемпір отыр екен. Бала кемпірге: Шеше, анау жатқан сақамды алып берші! - дейді.

Сонда кемпір:

Шырағым, өзің түсіп ал. Кәріліктен отырсам - тұра алмаймын, тұрсам - отыра алмаймын, - дейді.

Сонда бала:

- Мен жастықтан түссем - міне алмаймын, мінсем - түсе алмаймын, - дейді. Сонда баланың тайы сақаның жанына жата қалады. Бала үзеңгіден аяғын суырмай, сақаны іліп алады. Тай тұра қашады. Жалмауыз кемпір тұра қуады. Бала қашып келеді. Әрі-бері қуып жете алмайтын болған соң кемпір бір тісін жұлып алып, атып жібергенде тайдың бір аяғын жұлып түсіреді. Тай үш аяғымен қашып, жеткізбейді. Кемпір тағы бір тісін жұлып лақтырғанда, тайдың тағы бір аяғы жұлынып түседі. Тай екі аяғымен шауып бара жатып, жолында бір бәйтерекке кез болады. Тай әлсірейін дейді. Терек жанына бара бергенде, бала тайынан секіріп түсіп, бәйтеректің басына шығып кетеді. Жалмауыз кемпір бәйтеректің түбін кешке дейін қазады. Бір кезде бір қызыл түлкі келеді де, кемпірге:

- Шеше, шаршаған екенсің, мен қаза тұрайын, сен ұйықтап демал, - дейді. Кемпір жатады. Түлкі тісті суға атады да, қазған шұқырды қайта бітеп, өзі кетіп қалады. Кемпір тұра келсе, тісі де жоқ, түлкі де жоқ. Кемпір тағы бір тісін суырып алып, кетпен қылып, бәйтеректі қаза береді. Бір уақытта тағы да бір түлкі келіп:

- Шеше, кетпеніңді маған бере тұр, сен шаршаған шығарсың, мен қазайын, - дейді. Сонда жалмауыз кемпір: - Сен кетпенімді алып қашып кетесің, - дейді.

Сонда түлкі:

- Ол қырдың қызыл түлкісі, мен сайдың ақ түлкісімін. Баяғыда бұл баланың әкесі аң аулап жүргенде мені қуып, соға жаздаған болатын. Сондықтан бұл балада менің кегім бар, - дейді. Жалмауыз кемпір түлкінің сөзіне сеніп, тағы да кетпенді түлкіге беріп, өзі ұйқыға кіріседі. Түлкі тағы да кетпенін суға лақтырып жібереді де, шұқырды бітеп, өзі қашып кетеді. Кемпір тұрса, тағы да кетпені де жоқ, түлкі де жоқ. «Алда, ойбай-ай, алдаған екен ғой» деп, тағы да бір тісін суырып кетпен қылып, бәйтеректің түбін қаза береді. Сонда кемпір аузын ашса, бір-ақ тісі қалыпты. Кемпір бәйтеректің түбін қаза-қаза құлатуға жаақындайды. Бір заманда баланың төбесінен бір топ қарға өтеді. бала қарғаға:

- Ау, қарғалар, қарғалар, қанатымен жорғалар. Жайлаудағы бес төбетіме хабар айта кет, мені жалмауыз кемпірден арашалап алсын, - дейді. Сонда қарғалар «қарқ-қарқ» етіп ұшып кетеді. Бір мезгілде үйректер төбеден ұшып өтеді, бала оларға да айтады. Олар да үндемей ұшып кете береді. Бір мезгілде бір қарлығаш бәйтеректің төбесінен әрлі-берлі ұшып жүреді де, баланың төбесіне келіп қонады. Бала қарлығашқа жылап тұрып, бұған да тапсырады.

Бұрын бала қыстауындағы ұя салған қарлығаштың

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>балапандарына тимей, бұларды жақсылап өсіріп, ұшырып жібереді екен.</p> <p>Сондықтан бала қарлығашпен дос екен. Сонымен, қарлығаш баланың төбеттеріне тапсырғанын айтып барады. «Осындай пәлен жердегі бәйтеректің басында бала тұр, бәйтеректің түбін жалмауыз кемпір қазып жақындатқан, енді құлатуға таяу тұр», - дейді қарлығаш баланың төбеттеріне. Мұны естіген соң төбеттер шапқаннан шауып отырып, бәйтерекке келеді. Сол кезде бәйтерек те жерге құлайды. Баланың төбеттері, жалмауыз кемпірдің қолын қол, бұтын бұт қылып, жүн-жүнін шығарып, талап тастайды. Бала төбеттеріне кезек-кезек мініп, еліне аман-сау жетеді. Бала жалмауыздан аман-сау ққтылып келгеніне әке-шешесіне қатты қуанып, ел-жұртын жиып, үлкен той қылады. Бұдан былай неше күндер өткен соң, баяғы жалмауыз кемпірдің қызы құлаған бәйтеректің жанына келеді. Келсе, шешесінің жүн-жүні шығып, өліп қалғанын көреді. Кім өлтіргенін білу үшін сол жерде қарап жүрсе, иттердің ізі көрінеді. Мұнан соң қыз иттердің ізіне түсіп келе жатса, көп жылқыға кез болады. Енді ауыл жақын екенін біліп, ол жүріп келе жатады. Иттердің ізі тұп-тура байдың қотанына алып барады. Бұл кезде қотанға баяғы жалмауыз кемпірдің қызының келгенін біліп, бес төбет жалма-жан тұра ұмтылады, қыз кемпірдей емес, өте-күшті екен, бес төбетке бой бермейді. Сол арада бала, садақпен атып, қыздың көзін шығарады, садақпен екінші атқанда қызды өлтіреді. Сөйтіп, жалмауыздан мәңгі құтылады.</p> <p>Балалар, сендер бүгінгі оқу қызметіне белсенді қатыстындар.</p> <p>Балалар кім айтады бала кімді жеңді Балаға көмекті нелер көрсетті?</p>	<p>жалмауыз кемпірді қарлығаш, иттер.</p>
--------------------------------	---	---

Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: ертегі мазмұнын түсінеді

Қолданады: ертегіні қайталап айтуға тырысады

Күні: 05.01.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Түлкі мен қырғауыл ертегісі.

Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату. Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушылық Ұйымдастырушылық ізденіс	Балалар қандай ертегі білесіңдер? Ертегі тыңдау ұнай ма? Ертегіміз «Түлкі мен қырғауыл» деп аталады Бір түлкі ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп; -Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? - Жақсы өзің қалай? –дейді қырғауыл - Жерге түсіп, сөйлессеңіз қайтеді, құлағым естімейтін еді?- дейді -Жерге түсуге қорқамын, жерде әртүрлі аңдар баржеп қоюы мүмкін - дейді қырғауыл - Әй ,достым, қазіргі заман бұрынғы заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмасқа, қой мен қасқырбірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, деп қу түлкі алдайды - Жақсы хабарыңыз бар екен, рахмет достым! Мына жакта бір иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, естісін-- дейді қырғауыл Ит деген сөзді естіген түлкі қаша жөнеледі –Қырғауыл: - Қайда барасың;түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе?- дейді Түлкі: - Кім біледі, бұйрықтыол естімегеншығар—дейді міңгірлеп -Ертегі қалай аталады? -Түлкінің қырғауылға айтқан сөздері рас па? - Қырғауыл түлкінің айтқан сөздеріне сенді ме? –«Ит» деген сөзді естіген соң, түлкі неге қаша жөнелді? - Түлкі қырғауылға не деді? Балаларды мадақтап, қорытындылау	Балалар білетін ертегілерін айтады Ертегіні тыңдайды Түлкі мен қырғауыл Оны жегісі келіп алдайды Қырғауыл сенбей , оны ит келе жатыр деп алдайды иттерден қорқады Олар естімеген шығар дейді

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: бір бірін алдау жақсы қасиет емес екенін білуді

Түсінеді: Түлкінің өте қу аң екенін біледі

Қолданады: дауыс ырғағын салып, рольдерге бөлініп ойнайды

Күні: 12.01.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Түлкі мен қырғауыл ертегісі. сахналау

Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату. Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: үстел үсті театр

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушылық	Балалар қандай ертегі білесіңдер? Ертегі тыңдау ұнай ма?	Балалар білетін ертегілерін айтады
Ұйымдастырушылық ізденіс	Ертегіміз «Түлкі мен қырғауыл» деп аталады Бір түлкі ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп; -Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? -Жақсы өзің қалай? –дейді қырғауыл -Жерге түсіп, сөйлессеңіз кайтеді, құлағым естімейтін еді?- дейді -Жерге түсуге қорқамын, жерде әртүрлі аңдар баржеп қоюы мүмкін - дейді қырғауыл - Әй ,достым, қазіргі заман бұрынғы заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмасқа, қой мен қасқырбірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, деп қу түлкі алдайды - Жақсы хабарыңыз бар екен, рахмет достым! Мына жақта бір иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, естісін-- дейді қырғауыл Ит деген сөзді естіген түлкі қаша жөнеледі –Қырғауыл: - Қайда барасың; түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе?-дейді Түлкі: - Кім біледі, бұйрықты олар естімеген шығар—дейді мінгірлеп Ертегі қалай аталады? -Түлкінің қырғауылға айтқан сөздері рас па?	Ертегіні тыңдайды
Жетекші-жөндеуші	Қырғауыл түлкінің айтқан сөздеріне сенді ме? –«Ит» деген сөзді естіген соң, түлкі неге қаша жөнелді? - Түлкі қырғауылға не деді? Балаларды мадақтап, қорытындылау	Түлкі мен қырғауыл Оны жегісі келіп алдайды Қырғауыл сенбей, оны ит келе жатыр деп алдайды иттерден қорқады Олар естімеген шығар дейді

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: бір бірін алдау жақсы қасиет емес екенін біледі

Түсінеді: Түлкінің өте қу аң екенін біледі

Қолданады: дауыс ырғағын салып, рольдерге бөлініп ойнайды

Күні 02.02.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қолғап» ертегісі.

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Балалар қазір біз «Қолғап» » ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік</p> <p>«Қолғап» ертегісі Тақырыбы: «Қолғап» ертегісі.</p>  <p>Балалар: Тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю. Балалар бұлар қай ертегінің кейіпкерлері? Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар. Ертегіні балалар жақсы көреді. Ертегіні балалар қонаққа шақырды. Ертегі бізге қонаққа келді. Біздің бүгінгі ертегіміз қалай аталады? Балалар: «Қолғап» Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар. Ал, балалар біздің бүгінгі «Қолғап» ертегіміздің кейіпкерлері сендер боласындар. Ерте,ерте,ертеде орманда жәндік, жануар, аңдар өмір сүріпті. Олар тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю.</p> <p>Тәрбиеші: Болады екен орманда неше түрлі ғажайыптар. Бір күні шал итімен келе жатып, орманда қолғабын жоғалтып алыпты. Қолғап жаңа, жылы, жұмсақ болыпты. Қолғапты көріп қалған тышқан қолғапқа жүгіріп келеді. Тышқан: Мен суықта тоңып жүрсем. Қандай әдемі, жаңа, жылы қолғап. Мен енді осында тұрамын. Шыршалардың арасынан бақа шығады. Бақа: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қап тесер тышқан тұрады. Ал сен кімсің? Бақа: Мен секек бақамын. Қолғапқа мені де кіргізіші. Тышқан: Мұнда орын жетеді. Шыршалардың арасынан қоян шығады. Қоян: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Ал сен кімсің? Қоян: Мен зымырауық қоянмын. Мен де қолғапқа кіргізіндерші. Мен суықта тондым. Бақа: Бізде орын жетеді. Кір қоян. Қолғапқа түлкі бикеш келеді. Түлкі: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Ал сен кімсің? Түлкі: Мен түлкі бикешпін. Менде қолғапқа кіргізіндерші. Мен суықта әбден тондым. Маған көмектесіңіздерші. Қоян. Мұнда орын жетеді. Қолғап жылы, жаңа, жұмсақ кел кір түлкі. Шыршалардың арасынан қасқыр шығады. Қолғапта кім тұрады?</p>	<p>Балалар еретгі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Ал сен кімсің? Қасқыр: Мен қасқырмын. Мені де кіргізіндерші. Бізде орын жетеді. Кел, кір қасқыр. Қолғапқа қабан келеді. Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Қасқыр: Қасқыр тұрады. Ал сен кімсің? Қабан: мен сояу тісті қабанмын. Мені де қолғапқа кіргізіндерші. Қабан қолғапқа кіреді. Шыршалардың арасынан аю шығады. Аю: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Қасқыр: Қасқыр тұрады. Қабан: Сояу тісті қабан тұрады. Ал сен кімсің? Мен аю аталарыңмын. Мені де кіргізіндерші. Тышқан: Жоқ! Бақа: мұнда орын жоқ! Қоян: сен дәусің қалай кіресің? Аю: Қолғапқа кіреді. Тәрбиеші: Жоғалған қолғабын шал есіне алып: итіне артқа қайт, жоғалған қолғапты тап деп бұйырады. Ит әуп-әуп-әуп. Ей сендер құстарсыңдар ма, әлде аңдар? Қолғаптан тез шығындар. Шал мылтықпен келеді. Қолғапты алып кетеді. Сендердің қолғап үйлеріңді шал алып кетті. Әрине, бұл жан ашырлық жағдай. Қыс, күн суық сендер тоңатын болдыңдар. Сендерге баспана керек қой. Ендеше қазір біз өз еңбегімізбен өзімізге үй-баспана құрастырайық. Балалар Монтессори әдісімен өздері ойнаған кейіпкерлерді баулау арқылы өздеріне қолғап үй құрастырады. Балалар, міне сендер өз еңбектеріңмен өздеріңе қолғап үй құрастырдыңдар.Енді біздің үйіміз бар.</p>	<p>Үй құрастырады</p>
--------------------------------	---	-----------------------

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегі мазмұнын түсініп жақсы, жаманды айыруды

Түсінеді: Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

Қолданады: сұраққа толық жауап береді , ертегі мазмұнын айтып береді

Күні 09.02.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қолғап» ертегісі.

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлері қуыршақ театры

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Балалар қазір біз «Қолғап» ертегісін тыңдап, рөлдерге бөлініп ойнайық</p> <p>«Қолғап» ертегісі Тақырыбы: «Қолғап» ертегісі.</p>  <p>Балалар: Тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю. Балалар бұлар қай ертегінің кейіпкерлері? Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар. Ертегіні балалар жақсы көреді. Ертегіні балалар қонаққа шақырды. Ертегі бізге қонаққа келді. Біздің бүгінгі ертегіміз қалай аталады? Балалар: «Қолғап» Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар. Ал, балалар біздің бүгінгі «Қолғап» ертегіміздің кейіпкерлері сендер боласындар. Ерте, ерте, ертеде орманда жәндік, жануар, аңдар өмір сүріпті. Олар тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю.</p> <p>Тәрбиеші: Болады екен орманда неше түрлі ғажайыптар. Бір күні шал итімен келе жатып, орманда қолғабын жоғалтып алыпты. Қолғап жаңа, жылы, жұмсақ болыпты. Қолғапты көріп қалған тышқан қолғапқа жүгіріп келеді. Тышқан: Мен суықта тоңып жүрсем. Қандай әдемі, жаңа, жылы қолғап. Мен енді осында тұрамын. Шыршалардың арасынан бақа шығады. Бақа: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қап тесер тышқан тұрады. Ал сен кімсің? Бақа: Мен секек бақамын. Қолғапқа мені де кіргізіші. Тышқан: Мұнда орын жетеді. Шыршалардың арасынан қоян шығады. Қоян: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Ал сен кімсің? Қоян: Мен зымырауық қоянмын. Мен де қолғапқа кіргізіндерші. Мен суықта тондым. Бақа: Бізде орын жетеді. Кір қоян. Қолғапқа түлкі бикеш келеді. Түлкі: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Ал сен кімсің? Түлкі: Мен түлкі бикешпін. Менде қолғапқа кіргізіндерші. Мен суықта әбден тондым. Маған көмектесіңіздерші. Қоян. Мұнда орын жетеді. Қолғап жылы, жаңа, жұмсақ кел кір түлкі. Шыршалардың арасынан қасқыр шығады. Қолғапта кім тұрады?</p>	<p>Балалар еретгі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Ал сен кімсің? Қасқыр: Мен қасқырмын. Мені де кіргізіндерші. Бізде орын жетеді. Кел, кір қасқыр. Қолғапқа қабан келеді. Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Қасқыр: Қасқыр тұрады. Ал сен кімсің? Қабан: мен сояу тісті қабанмын. Мені де қолғапқа кіргізіндерші. Қабан қолғапқа кіреді. Шыршалардың арасынан аю шығады. Аю: Қолғапта кім тұрады? Тышқан: Қаптесер тышқан тұрады. Бақа: Секек бақа тұрады. Қоян: Зымырауық қоян тұрады. Түлкі: Түлкі бикеш тұрады. Қасқыр: Қасқыр тұрады. Қабан: Сояу тісті қабан тұрады. Ал сен кімсің? Мен аю аталарыңмын. Мені де кіргізіндерші. Тышқан: Жоқ! Бақа: мұнда орын жоқ! Қоян: сен дәусің қалай кіресің? Аю: Қолғапқа кіреді. Тәрбиеші: Жоғалған қолғабын шал есіне алып: итіне артқа қайт, жоғалған қолғапты тап деп бұйырады. Ит әуп-әуп-әуп. Ей сендер құстарсыңдар ма, әлде аңдар? Қолғаптан тез шығыңдар. Шал мылтықпен келеді. Қолғапты алып кетеді. Сендердің қолғап үйлеріңді шал алып кетті. Әрине, бұл жан ашырлық жағдай. Қыс, күн суық сендер тоңатын болдыңдар. Сендерге баспана керек қой. Ендеше қазір біз өз еңбегімізбен өзімізге үй-баспана құрастырайық.</p>	<p>Үй құрастырады</p>
--------------------------------	---	-----------------------

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегі мазмұнын түсініп жақсы, жаманды айыруды

Түсінеді: достықты, адамгершілікті түсінеді

Қолданады: сұраққа толық жауап береді, ертегі мазмұнын айтып береді

Күні 16.02.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі.

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлері қуыршақ театры.

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивация лық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Балалар қазір біз «Түлкі, қойшы, аю» ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік Бір қойшы қой бағып жүрсе, бір түлкіні бір аю қуып келеді екен. Түлкі бір тамға кіреді. Аю да тамға кіремін дегенде тар тесігіне кеудесі сыйып, бөксесі сыймай қалады. Ал, түлкі болса, басқа бір тесігінен жылт етіп шығып, айналып, есікке жақындайды. Есіктен не әрі, не бері шыға алмай ілініп жатқан аюды түлкі әжуалап, күліп кетеді. Оны қойшы көріп тұрады. Аю әрең дегенде қайта шығып, жан-жағына қарайды. Болған жайды бақылап тұрған қойшыны көреді.</p> <p>Қойшыға жақындап келіп, аю;</p> <p>- Е, қойшы сен не көрдің? – деп ақырады.</p> <p>Қойшы қорқып кетіп:</p> <p>- Ойбай, мен ештеңе көрген жоқпын деп жауап береді.</p> <p>Аю:</p> <p>- Жарайды. «Көргеніңді айтсаң өлесің» дейді де кетіп қалады.</p> <p>Қойшы қойларын айдап ауылына қайтады. Ауылына келген соң кездескен адамдардың бәріне айтады.</p> <p>Ауылдағы бала-шаға оқиғаны өлең кылып күліп жүреді. Осы өсекті естіген аю, ыза болып қойшыны іздейді. Қой бағып жүрген қойшыны тауып алады.</p> <p>- Ештеңе көрмедім, ешкімге айтпаймын деген уәдең қайда? Енді сөзінде тұрмағаның үшін мен сені жеймін – деп ақырады.</p> <p>Қойшы жалынып:</p> <p>- Маған үш күн рұқсат бер, үй – ішіммен, ағайын-туыспен қоштасайын деп сұрайды.</p> <p>Аю:</p> <p>- Жарайды. Үш күнге рұқсат берейін деп кетіп қалады.</p> <p>Қойшы қоштаса бастайды. Қойшы екі күн үй-ішімен қоштасып, уәделескен күніне бір күн қалғанда далада істеген ісіне өкініп жылап отырады. Осы кезде қасына түлкі келеді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Е, қойшым неге жылап отырсың?</p> <p>- Сенің кесіріңнен енді өлетін болдым,- деп жауап береді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Е, үндеме саған көмектесейін. Аюдан құтылудың амалын табайын. Ал, енді маған ақылыма не бересің? – дейді.</p> <p>Қойшы: Қуанып кетеді де:</p> <p>- Ойбай, не қаласаң соны берейін – дейді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Егер мен сені аюдан құтқарсам сен маған өзіңнің бір бүйрегінді бересің бе? - дейді.</p> <p>Қойшы қатты сасып, қипақтап, қиналып бірақ басқа амалы болмағандықтан.</p> <p>- Мейлі берейін. – деп келіседі.</p> <p>- Сонда түлкі қойшыға:</p> <p>- Аулыңа барып, демал ертең уәделескен жерге кел де, аюды күт. Аю келгенде анау жерде шаңды бұрқыратып мен жүрейін. Аю сұрап: Анау неткен шаң? – деп сонда сен: «Ол ханның баласы әйелі аюдың жүрегіне жерік болып, соны іздеп жүр» де аю қорыққанынан қашып кетер – дейді.</p> <p>Екеуі уәделесіп екі жаққа тарасады.</p> <p>Келесі күні қойшы уәделескен жеріне келеді. Осы кезде басы салбырап қойшы келе жатады. Аюда келеді.</p>	<p>Балалар еретгі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>- Екеуі кездесе бергенде, аю алыстан бұрқырап шығып жатқан шаңды көреді. Аю: - Қойшым анау бұрқыраған не шаң? –деп сұрайды. Койшы: - Е, ол ханның баласы ғой. Әйелі аюдың жүрегіне жерік болып, соны шарқ ұрып іздеп жүр дейді Аю қорқып кетеді де, қойшыны құшақтай алып: - Ойбай, қойшым онда мен тезірек қашайын. Тек сен мені көргеніңді айтпа, - деп қаша жөнеледі. Осы жайды алыстан бақылап тұрған түлкі, аю қаша жөнелісімен қойшының қасына жетіп келеді. - Түлкі қуланып қойшыға келіп: - Қойшым, мен саған көмектестім. Енді сен уәдеңде тұр. Маған бір бүйрегіңді бересің. Койшы кипақтап, жыламсырап, шапанының белбеуін шеше бастайды. Осы кезде үш күн бойы жөнді тамақ ішпеген, жөнді ұйықтай алмаған қойшының іші шұрылдайды. Бұл шұрылды естіп қалған түлкі құлағын тіге қойып, Түлкі: - О, не қыңсылаған? – деп сұрайды. Сол кезде қойшы: - Түнеу күні бір тазының күшігін жұтқан едім. Сол енді үлкен тазы болып, ішімнен шығайын деп, қыңсылап жатыр – дейді. Түлкі шошып кетіп: Ойбай, қойшым ендеше дос болайық! Тазы шығып кетпесін мен қашайын деп алды-артына қарамай қаша жөнеледі. Түлкіден қулық үйренген қойшы басына түскен ауыртпалықтан осылай құтылады. Қойшы қойларын айдап жайына кетеді. Сұрақтар –Ертегі сендерге ұнады ма? -Қой бағып жүрген қойшы нені көреді? - Түлкі аюға не деп кетеді? -Оны кім көреді? Аю қойшыға не ескертеді? -Қойшы уәдесінде Тұра ма? Аюдың жүрегіне «жерік» болу дегенді қалай түсінесіңдер? Қойшы қалай құтылады? Түлкінің қандай қылығын адамдарға ұқсатар едіңдер? - Аюды неге тенер едіңдер? Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Қойшы түлкіні қуып жүрген аюды көреді аюды мазақ етіп кетеді қойшы көреді ешкімге айтпауын ескертеді Ол ауылдағы адамдарға айтып қояды Түлкіні алдап құтылады қулығы ұқсайды Аңқау адамға ұқсайды</p>
--------------------------------	---	--

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегі мазмұнын түсініп жақсы, жаманды айыруды

Түсінеді: Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

Қолданады: сұраққа толық жауап береді , ертегі мазмұнын айтып береді

Күні: 23.02.2022ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі. Сахналау

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Балалар қазір біз «Түлкі, қойшы, аю» ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік</p> <p>Ертегіні қуыршақ тетры арқылы балаларға айтып беремін.</p> <p>Балалар енді осы ертегіні рөлдерге бөлініп ойнап шығамыз.</p> <p>Сұрақтар –Ертегі сендерге ұнады ма? -Қой бағып жүрген қойшы нені көреді? - Түлкі аюға не деп кетеді? -Оны кім көреді? Аю қойшыға не ескертеді? -Қойшы уәдесінде Тұра ма?</p> <p>Аюдың жүрегіне «жерік» болу дегенді қалай түсінесіңдер? Қойшы қалай құтылады? Түлкінің қандай қылығын адамдарға ұқсатар едіңдер? - Аюды неге теңер едіңдер?</p> <p>Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Балалар еретгі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Балалар өздері қалаған кейіпкер рөлін сомдайды</p> <p>Қойшы түлкіні қуып жүрген аюды көреді аюды мазақ етіп кетеді қойшы көреді ешкімге айтпауын ескертеді Ол ауылдағы адамдарға айтып қояды</p> <p>Түлкіні алдап құтылады кулығы ұқсайды</p> <p>Аңқау адамға ұқсайды</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Ертегі мазмұнын түсініп жақсы, жаманды айыруды

Түсінеді: Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

Қолданады: сұраққа толық жауап береді, ертегі мазмұнын айтып береді

Күні:02.03.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мақтаншақ Қоян»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушылық	----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?! Слайдтан ертегі суреттерін көрсетемін. «Мақтаншақ Қоян» ертегісін мен сендерге айтып беремін. Орманда бір қоян өмір сүріпті. Ала жаздай сайрандап, тоғайдағы жеміс-жидектерді теріп жеген ол, қыс түссе қарны ашып, ауылға арпа ұрлауға барады екен. Бір күні ол ауыл шетіндегі тұратын шаруаның үйіне ұрлыққа келеді. Қорасына кірсе, қаптаған қоян. Ол мақтана бастайды: — Сендер үйде тұрсаңдар қайтейін?! Мен сендерден бәрібір артықпын. Менің мұртым — мұрт-ақ! Сендердікіндей емес! Ал, табаным мен тістерім ше? Сендердікі салыстыруға да келмейді... Мен ешкімнен қорықпаймын! Үй қояндары мақтаншақ қоянның қылығын Қарға тәтелеріне айтып береді. Ол бөспе қоянды жазаламақ болып, іздеп тауып алады. Даңғой қоян шошып кетеді: — Қарға тәте! Тиіспеші. Мен енді мақтанып, елдің мазасын алмайтын боламын! — Солай де! Босқа мақтанба! Елден ерекшелігіңді бос сөзбен емес, ісіңмен көрсет! — дейді Қарға. Арада біраз күн өткен соң, бірде қараса, әлгі қарғаны иттер талап жатыр екен... Жаны ашып кеткен қоян құтқармақ болады. Иттердің назарын өзіне аударып, тұра жүгіреді. Қарғаны тастай салған иттер қоянды қуа жөнеледі. Ол қашып құтылады. Қоянның ерлігіне риза болған қарға оған келіп жолығып: — Рақмет саған! Сен мақтаншақ емес екенсің, мақтауға тұратын ер екенсің! — деп ризашылығын білдіреді. -Балалар енді рөлдерге бөлініп ертегіні ойнап шығайық	Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады. Ертегіні тыңдайды
Ұйымдастырушылық ізденіс		
Жетекші-жөндеуші	- Ертегілер елі сендерге ұнады ма? - Біз тамашалаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады? - Бұл ертегіден біз не үйрендік? . Балаларды мадақтау	Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды Балалар сұрақтарға жауап береді

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні: 16.03.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Слайдтан ертегі суреттерін көрсетемін.</p> <p>Ертегіні қайталап шығамын</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін.</p> <p>«Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>-Балалар енді рөлдерге бөлініп ертегіні ойнап шығайық</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма?</p> <p>- Біз тамашалаған ертегі қалай аталады?</p> <p>- Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>-Айдаһар қандай?</p> <p>-Маса не істеді?</p> <p>- Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған?</p> <p>- Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен?</p> <p>- Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларың келеді ме?</p> <p>- Бұл ертегіден біз не үйрендік?</p> <p>Дұрыс айтасыңдар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты.</p> <p>Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіңдер, бір - бірлеріңді ренжітпегендер, үлкендерге жақсылық жасай біліңдер.</p> <p>Балаларды мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» бала, қарлығаш, айдаһар қатігез</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шыға

Күні:30.03.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мақта қыз бен мысық»

Мақсаты: Балаларға педагог Ы.Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұнына әңгімелеуге, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру. Балалардың көркем әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.

Көрнекілігі: ертегі суреттері

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="167 510 384 577">Мотивациялық қозғаушылық</p> <p data-bbox="167 880 384 981">Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p data-bbox="427 488 1098 786">Шаттық шеңбері Күндей жадырап, Айдай арайлап. Жұлдыздай жарқырап, Судай сөп-мөлдір таза көңілмен бүгінгі ертегімізді бастайық</p> <p data-bbox="427 696 837 786">-Балалар қандай ертегілерді білесіңдер? -Ертегілер несімен ұнайды?</p> <p data-bbox="427 831 1173 2107">Бүгін біз Ы.Алтынсарин аталарыңның «Мақта қыз бен мысық»ертегісімен танысамыз Екеуі дос болып жүреді. Бір күні Мақта қыз үйін жинап жүрсе, бір мейіз тауып алады. Мысықты шақырады. Шақырады – келмейді, шақырады – келмейді, сосын «келмесең, келме», – деп, мейізді өзі жеп қояды. Жеп болған соң мысық келіп: – Неге шақырдың? – деп сұрайды. Мақта қыз айтпайды. Сосын мысық айтады: «Ендеше қатығыңды төгем», – дейді. Мақта қыз: «Мен құйрығыңды кесіп аламын», – дейді. Мысық қатықты төгеді. Мақта қыз мысықтың құйрығын кесіп алады. «Апа, апа, құйрығымды берші», – дейді. Сосын Мақта қыз: «Менің қатығымды төлеп бер», – дейді. Мысық сиырға барады. «Сиыр-сиыр, маған қатық берші», – дейді, сиыр айтады: «Менің қарным ашып тұр, маған жапырақ әкеліп бер», – дейді. Мысық ағашқа барып: «Ағаш, ағаш, жапырағыңды берші!» – дейді. Ағаш айтады: «Мен шөлдеп тұрмын, су әкелсең, жапырақ беремін», – дейді. Суға бара жатса, су әкеле жатқан қыздарды көріп: «Қыздар, қыздар, маған су берші», – дейді. Қыздар: «Бізге сағыз әкеліп берсең, біз саған су береміз», – дейді. Мысық дүкенге барады. «Ай, дүкенші, маған сағыз берші», – дейді. Дүкенші: «Маған тұқым бер», – дейді. Мысық тауыққа барады: «Тауық, тауық, маған тұқым берші», – дейді. Тауықтар айтады: «Бізге дән әкеліп берсең, біз саған тұқым береміз», – дейді. Мысық: «Енді не қыламын», – деп бара жатса, бір ін қазып жатқан тышқанды көреді. Мысық тышқанды қорқытып: «Жаның барында айт, үйінде не бар?», – дейді. Тышқан қорыққанынан: «Үйімде бір батпан тарым бар», – дейді. Мысық айтады: «Маған бір уыс тары бер», – дейді. Тышқан үйіне барып, бір уыс тары береді. Тарыны апарып тауыққа береді, тауық тұқым береді, тұқымды апарып дүкеншіге береді, дүкенші сағыз береді, сағызды апарып қыздарға береді, қыздар су береді, суды апарып ағашқа береді, ағаш жапырағын береді. Жапырақты апарып сиырға береді, сиыр қатық</p>	<p data-bbox="1214 651 1509 763">балалар жақсы көңіл күймен тілектерін білдіреді</p> <p data-bbox="1214 1317 1461 1350">Ертегіні тыңдайды</p>

<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>береді, қатықты апарып Мақта қызға береді. Мақта қыз мысықтың құйрығын береді.</p> <p>Балаларға ертегіні оқып беріп, түсінгендерін сұрау жайында екен? Ертегі кім қандай кейіпкерлер бар? -Ертегіде -Мақта қыз бен мысықтың бір-біріне жасағандары дұрыс па? Ертегіні суреттен көрсету Балалар сендер осы ертегіні рөлге кіріп ойнайсыңдар ма? Балалар ертегіні бастарына атрибуттарын киіп ойнайды.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Біз кішкентай баламыз Өсіп-өніп таламыз Күнге қарап табынып, Көкке қолды созамыз Қанат қағып ұшамыз Қарлығаштай самғаймыз бір отырып, бір тұрып Жаттығулар жасаймыз</p> <p>Балалармен жұмыс.»Мысықтың қатыққа жету жолын тап»</p> <p>Әр балаға үлестірмелі құралдар беріп, таратылады. Мысықтың қатыққа жету жолын сызықтар арқылы қосамыз Жарайсыңдар. Енді барлығының сұрағандарын әкеліп беріп мысықтың құйрығын қайтарып алайық та Мақта қыз бен мысықты татуластырайық.</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Өзі жап-жас мұрты бар Ет пен сүтке ұмтылар Тастамайды жылы үйде Түкті тоны шұп-шұбар. -Балалар бүгін біз қандай ертегісімен таныстық? -Ертегі сендерге ұнады ма? Балаларды бағалау, мадақтау</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Қимылмен көрсетеді</p> <p>Сызықтармен мысықтың қатыққа жету жолын сызып көрсетеді</p> <p>МЫСЫҚ</p>
	<p align="center">Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жаңғыртады: ертегі арқылы тапсырмаларды орындауды Түсінеді: ертегі кейіпкерлерін ретімен атайды Қолданады: Мысықтың қатыққа бару жолын сызбамен көрсетеді</p>	

Күні:06.04.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Жеті лақ»

Мақсаты: Әдеби-шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне өзінің қатынасы жөнінде әңгімелеуге үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Ертеде бір Ешкі жеті лағымен орманда тіршілік етіпті. Бірде Ешкі орманға жиналыпты.</p> <p>- Есікті ешкімге ашпаңдар! Мен қайтып оралғанда есікті қағып: «Лақтарым, шұнақтарым! Есікті ашыңдар! Аналарың сендерге сүт әкелді! – деп ән саламын», - дейді.</p> <p>Осы кезде Ешкі үйінің маңында Қасқыр жемтік іздеп жортып жүрген. Ол лақтарды алдамақ болды. Қасқыр Ешкінің кеткенін күтіп, лақтардың ешкімнің қарауынсыз қалған сәтін аңдыды.</p> <p>Қасқыр ісмер адамға келіп, жіңішке дауыспен ән салу үшін тамағын қағып беруін сұрады. Ісмер таң-тамаша болды, бірақ тамағын қағып, оның дауысын жіңішкертті.</p> <p>Қасқыр Ешкі үйіне жақындап келіп, есігін қақты. Сонан соң жіңішке, нәзік дауысымен:</p> <p>- - Лақтарым, шұнақтарым! Есікті ашыңдар! Аналарың сендерге сүт әкелді! – деп әндетті.</p> <p>Лақтар есікті ашты. Жауыз Қасқырға керегі сол еді. Ол үйге баса көктей, кимелей кірді де, лақтарды бірінен соң бірін қылғытып алды.</p> <p>Тек бір лақ қана тығылып үлгерген еді. Сұрқия Қасқыр жетінші лақты ұзақ іздеді, бірақ таба алмады. Ешкінің келетін уақыты болып қалған болатын. Сондықтан ол зыта жөнелді.</p> <p>Ешкі үйіне келсе, есік айқара ашық жатыр. Үй ішінде ешкім көрінбейді. Пеш ішінен бір лағын тауып алды. Ешкі басына түскен қайғыдан көз жасын көл қылып, зарлы үнімен зарлап жылады:</p> <p>- Лақтарым, шұнақтарым, көлге біткен құрақтарым ! Есікті ашып, Қасқырға жем болдыңдар!</p> <p>Ешкі Қасқырға келіп: «Сен бе менің лақтарымды жеп қойған?» – деп сұрады. Қасқыр оған: «Сенің лақтарыңды жеген жоқпын,» - деп жауап қатты.«Жемегеніңді дәлелде. Кел, екеуіміз мына ордан секірейік. Егер сен менің лақтарымды жемесен, онда оңай секіріп кетесің!» – деді Ешкі.Қампиған қарнымен ордан секіру Қасқырға қиын түсетіні белгілі ғой. Амал қанша?! Секірді, бірақ өзін-өзі ұстай алмай, тура ыстық шоқтарды бар орға құлады.Қарны жарылып, одан құлан таза лақтар орғып- орғып шықты. Олар аналарымен шұркырасып табысты. Сөйтіп, Ешкі лақтарымен бұрынғыдай ауыз бірліктері күшті, ынтымақты өмір сүріпті.</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні:13.04.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Алтын балта»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс.

Көрнекілігі: суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="167 445 391 504">Мотивациялық қозғаушылық</p> <p data-bbox="167 638 391 739">Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p data-bbox="167 1691 391 1780">Жетекші-жөндеуші</p>	<p data-bbox="427 481 1136 840">Баяғыда бір кедей болыпты. Бір күні ол көршілес байдың балтасын сұрап, отынға барыпты. Біраз отын шауып бола берген кезде, кедейдің балтасының басы ұшып кетіп диірмен тасын айналдырып жатқан суға барып түсіпті. Кедей диірменші шалға келіп, балтамды алып бер деп жалыныпты. Диірменші-шал суға қолын тығып жібереді де, бір алтын балтаны алып шығады. -Мынау ма балтаң? – дейді кедейге. -Жоқ,бұл емес, - дейді кедей. Шал екінші рет қолын малып күміс балтаны шығарып: - Мынау ма балтаң? – дейді тағы кедейге. - Жоқ,бұл да емес. Диірменші шал үшінші рет қолын суға салып қара темір балта ілігеді. Сол кезде кедей: -Міне, менің балтам, - дейді. Шал кедейге: -Шырағым, ақ пейілді, адал жан екенсің. Сол үшін мына балтаны сыйға ал, оның сен сияқты кедейге тигізетін пайдасы көп, - деп алтын балтаны береді. Кедей сол алтын балтаны үйге әкелген күннен бастап, құлшына еңбек етеді. Алтын балта сиқырлы екен, не істесе де өндірте жасайды. Сөйтіп кедейдің үйіне береке кіреді. Мұны көрші бай байқап, бір күні кедейден сырын сұрайды. Кедей жасырмай барлық болған оқиғаны айтып береді. Оны естіген бай отынға барады. Отынды шабар-шаппастан-ақ шыдамай, балтасын диірмен суға лақтырып жібереді де, диірменші шалға келеді. Шал судан алтын басты балтаны алып шыққанда. Бай: -Менің балтам, мынау менің балтам! – деп тұра ұмтылады. Бірақ диірменші оны тоқтатып: -Қоя тұр, тоймаған қу неме! Міне, сенің балтаң, - деп темір басты балтаны ұстатады. Бай амалы құрып үйіне қайтады.</p>	<p data-bbox="1161 526 1522 638">Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p data-bbox="1161 772 1522 817">Ертегіні тыңдайды</p> <p data-bbox="1161 1736 1522 1825">Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады:

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні: 20.04.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Нан қайдан шығады»

Мақсаты: Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, береді

Көрнекілігі: суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Бір күні тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреде жаңа тіскен сап-сары бөлкелер үйіліп тұр екен. Піскен нан иісіне қызыққан тышқан тұмсығын жыбыр-жыбыр тартты. Төмендегі бір бөлкені кеміре бастады. Осы кезде күзетші келіп қалды.</p> <p>Тышқан зып беріп, тысқа атып шықты. Бірақ алысқа ұзамады. «Апырай, қайдан шықты екен осыншама нан. Біліп алып шыққан жеріне, кірсем, ә!» - деп қызығып кетті. Тесіктен сақтана сығалады.</p> <p>-Нан, нан, сен қайдан шықтың? – деді сыбырлап.</p> <p>-Сатушыдан сұра, - деді нан.</p> <p>Тышқан сатушыға келді.</p> <p>-Сатушы, сатушы, нан қайдан шығады?</p> <p>-Наубайшыдан сұра, - деді сатушы.</p> <p>Тышқан тымпындап наубайханаға келді. Мұнда көп адам нан пісіріп жатыр екен.</p> <p>-Нан қайдан шығады? – деді бір наубайшыға келіп.</p> <p>-Диірменшіден сұра, - деді Наубайшы.</p> <p>Тышқан диірменшіге келді. Диірмен тасы тынымсыз шырқобелек айналады. Екі адам ұн тартып тұр. Ұн төгіліп аққан бұлақша құйылып жатыр. Көзді ашып-жұмғанша қап-қап ұн дайын болды. Тышқан иненің көзіндей танауын тыржитып, таңдана, қарап тұрды да:</p> <p>-Диірменші, диірменші, нан қайдан шығады? – деп сұрады.</p> <p>-Комбайншыдан сұра, - деді қырманшы қарт.</p> <p>Тышқан далада егін орып жүрген комбайншыға келді. Қалың егін теңіздей толқиды. Комбайн тоқтар емес, ілгерілеп барады. Сабанын бір бөлек, топанын бір бөлек шығарып тастайды. Торсықтай ақ бидайды астауына құйып алып барады. Тышқан шіңкілдеп:</p> <p>-Комбайншы, комбайншы, нан қайдан шығады? – деп сұрады.</p> <p>Көктемде, тракторшы жер жыртып, сеялқашы тұқым себеді. Егіншілер оны күтіп баптайды. Көп еңбек сіңіреді. Міне, мынау қалың астық – сол көп еңбектің жемісі. Нан еңбек арқылы табылады, - деді комбайншы.</p> <p>-Ой, мұның – азап қой. Мен шалқайып жатып-ақ нан таба беремін, - деп қутың-қутың етті тышқан.</p> <p>-Әне, мысық келе жатыр! – деді комбайншы.</p> <p>Сол-ақ екен, тышқан бір ескі інге зып берді</p>	<p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні:27.04.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Масақ»ертегісі

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Ертеде екі Тышқан және дауысы әдемі бір Әтеш өмір сүріпті. Екі Тышқанның аты-біреуі Круть, екіншісінікі Верть екен. Тышқандар күніге тек ойнауды, өлең айтып, билеуді ғана біліпті. Ал, Әтеш таң атысымен барлығын өзінің әсем дауысымен оятып, бірден жұмысқа кіріседі екен. Сөйтіп, бір күні ауланы сыпырып жүргенде жерден бидайдың масағын тауып алады. Әтеш Круть пен Вертьті шақырып былай депті: -Қараңдаршы, мен нені таптым?</p> <p>Тышқандар тез жүгіріп келіп, былай деді: -О,оны үгіту керек.</p> <p>Әтеш: -Оны кім үгітеді?</p> <p>Круть: -Мен емес, -деді.</p> <p>Верть: -Менде емес, -деп айқайлады.</p> <p>Әтеш: -Жарайды, ендеше, онда мен үгітейін.</p> <p>Сөйтіп Әтеш жұмысқа кірісті. Ал, Тышқандар болса, ойнап, би билеп жүрді. Біраздан соң Әтеш екі Тышқанды шақырды.</p> <p>Әтеш: -Круть, Верть, қараңдаршы, мен қаншама дән үгіттім.</p> <p>Тышқандар жүгіріп келіп, екеуі бірдей шикылдады.</p> <p>Әтеш: -Круть, Верть, енді дәнді диірменге салып, ұн етіп үгіту керек. Ал, кім көтереді.</p> <p>Круть: -Мен емес, -деді.</p> <p>Верть: -Менде емес, -деді. Әтеш: -Жарайды, ендеше, мен дәнді диірменге салайын.</p> <p>Сөйтіп, иығына қапты салып, Әтеш кетті. Ал, Тышқандар сол уақытта бір-біріне секіріп ойнады. Әтеш қайтадан диірменнен оралып, Тышқандарды шақырып: -Мен ұн әкелдім, -деді.</p> <p>Ал Тышқандар: -Ай, жарайсың, Әтеш.</p> <p>Әтеш: -Ал, енді,</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>
<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Осы ұнды илеп, пешке салып, бәліш пісіру керек. Кім илейді, -дейді.</p> <p>Тышқандар болса, баяғындай дауап береді.</p> <p>Тышқандар: -Менде емес, мен де емес, -деді.</p> <p>Әтеш: - Тағы да өзі жасайтын секілдімін.</p> <p>Сөйтіп, Әтеш ұнды илейді, отынды әкелді, пешті жақты. Пеш қызып, оған бәлішті салды. Ал, Тышқандар сол уақытта уақыттарын жоғалтқан жоқ. Өлеңдерін айтты, билеп жүрді. Міне, бәліш те пісті, Әтеш бәлішті үстел үстіне қойды, ал тышқандар болса, бірден үстел басына жетіп келді.</p> <p>Круть: -Ой, менің қарным ашты.</p> <p>Верть: -Ох, менің жегім келіп тұр. Сөйтіп, үстелге отырып алды.</p>	<p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

	<p>Сонда Өтеш:-Тоқтай тұрындар, тоқтай тұрындар.Алдымен сендер маған масақты кім тапты, соны айтыңдаршы? Тышқандар:-Сен таптың,-деді. Ал, Өтеш:-Оны кім үгітті? Тышқандар:-Сен үгіттің. Өтеш:-Кім иледі? Отынды кім әкелді,пешті кім жақты? Бәлішті кім пісірді? Тышқандар:-Бәрін де сен!-деп ақырын айтты. Өтеш: -Ал, сендер не істедіңдер сонда? Не деп айтатындарын білмеді. Сонымен Круть пен Верть үстелден тұрып кете берді. Ал, Өтеш болса, оларды ұстамады. Себебі: мұндай еріншек пен жалқауларға бәліш берудің де қажеті жоқ деп түсінді.</p>	
--	---	--

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні:04.05.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Алтын балық»

Мақсаты: Балаларға ертегіні мұхият тыңдауға үйрету.

Көрнекілігі: суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Баяғыда бір үлкен өзеннің жағасында, мыжырайған жаман күркеде шал мен кемпір өмір сүріпті. Өздері тақыр кедей екен: шал күнде өзенге барып, балық аулап әкеліп, сорпалап немесе отқа қақтап пісіреді де, соны талғажау етіп өмір сүріп жатады. Шалдың қармағына ештеңе ілінбеген күндері мүлде ашқарын отырады екен.</p> <p>Сол өзенде су әміршісі, алтын дидарлы Жалал Камани мекендейді. Бір күні шал өзеннен ау тартса, ау зілдей ауыр екен, шал оны әрең дегенде өзен жағасына тартып шығарады.</p> <p>Жалтылдаған алтыннан көзі қарығып, жұма қояды; көзін ашып қараса, ау ішінде жалт-жұлт еткен дәл бір саф алтыннан құйылғандай үлкен балық жатыр екен. Қанатын желбіретіп, мұртын жыбырлатып, көзі бажырайып, шалға тесіле қарайды. Алтын балық қарт балықшыға;</p> <p>-Өлтіре көрме мені, қария, үйіңе де апарма. Жөніме қоя беріп, керегінді сұрай бер, - дейді.</p> <p>-Не сұраймын мен сенен, ғажайып балық? – дейді шал. – Басымда жөнді баспанам, ішер ас, киер киімім де жоқ. Егер рақымың түсіп, осының бәрін маған сыйласаң, саған өле-өлгенше риза болармын.</p> <p>Балық шалдың сөзін тыңдап болып, құйрығын шолп еткізіп:</p> <p>-Ештеңеге алаңдамай жүре бер, қария. Үйің де, тамағың да, киімің де болады, - дейді.</p> <p>Шал балықты өзенге қоя береді де, үйіне қарай жөнеледі. Үйіне келіп, баспанасын танымай қалады: жаман күркесінің орнында бөренеден қиылған ғажап үй тұр, ішінде қонақтарға арналған орындықтар, табақ-табақ ақ күріш, мейрамдарда киетін сан алуан сәнді киім жайнап тұр. Бұны көріп, шал кемпіріне:</p> <p>-Көрдің бе, кемпірім, қандай олжаға кенелгенімізді. Бүгін ауыма түскен алтын балыққа алғысыңды айт. Өзін босатып жібергенім үшін осылай жарылқай салды. Жоқшылықтың азабы осымен бітті, - дейді.</p>	<p>Ертегіні тыңдайды</p>
<p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>Шалының сөзін ақырына дейін тыңдаған кемпір, қатты күрсініп, басын шайқап:</p> <p>-Әй, шалым-ай! Біраз жасқа жетсең де, ақылың жаңа туған нәрестенің ақылынан аспапты. Болымсыз нәрсеге мәзсің. Күрішті жеп, киімді тоздырамыз, әрі қарай не істемекпіз? Қайта бар да, балықтан патшаның сарайындай әдемі, кең үй, бес қызметші сұра. Іші алтынға толы болсын, күріш пен қарамыққа қамбалар толсын, есік алдында жаңа арбалар мен соқалар, қорада ондаған өгіз тұрсын... Бар, осының бәрін сұрап алмайынша үйге қайтпа! – дейді.</p> <p>Шалдың мүлдем барғысы жоқ-ты? Бірақ кемпірімен де жанжалдасқысы келмейді. Өзеннің жағасына барып отырып, балықты шақырады:</p> <p>-Шықшы бері, ғажайып балығым! Жағаға жүзіп келші, алтын балығым!</p> <p>Біраздан соң су толқынданып, қанатын желбіретіп, мұртын жыбырлатып, бажырайған көзімен шалға тесіле қарап, алтын балық жағаға жүзіп келеді.</p> <p>-Тыңдашы, ғажайып балығым, менің сенен сұрағаным аз көрінеді. Кемпірім разы болмай жатыр. Кең сарайдай үйіміз, бес қызметші, ондаған жегін өгіз, қамба толған күріш, түрлі алтын әшекей, мол ақша болсын дейді...</p> <p>Бәрін тыңдап болған балық, құйрығын бұлғаң еткізіп:</p> <p>-Жарайды, солай-ақ болсын! – деп қайтадан өзенге сүңгіп кетеді.</p>	<p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

	<p>Шал үйіне қайтады. Қараса, айнала жол жағалай даңғыраларын соғып, сырнайларын тартып, қолдарына қымбат сыйлықтарымен гүлдерін ұстаған жұрт, біреуді күткендей орындарынан қозғалмай тұр.</p> <p>Шаруалар шалды әдемі зембілге отырғызып, иықтарына салып көтеріп, үйіне алып келеді. Шалдың үйі бұрынғы үй емес – кең сарай, үй іші толған өзі балықтан сұраған жиһаздар.</p> <p>Осыдан былай кемпір-шал уайым-қайғысыз, бақытты өмір сүреді, бәрі де жеткілікті сияқты, бірақ кемпір зарлауын қоймайды. Бір ай өтпей-ақ кемпір тағы да шалының мазасын алады...</p> <p>-Осы да құрмет-сый болып па? Староста деген кімінің шікірәсі? Жоқ, болмайды, сен балыққа қайта барып, тағы да жақсылап сұрауың керек: сені күллі әлемге махараджа етсін. Бар, қартым, жалынып сұра, әйтпесе кемпірім күн көрсетпейтін болды де... -Бармаймын, - дейді шал. – Аш-жалаңаш тұрғанымызды қалайша тез ұмыттың? Тамақ, жаңа үй, киім беріп жарылқаған осы балық емес пе! Бұдан артық не керек саған?</p> <p>Шал қанша керісіп-таласса да, қарсыласса да, кемпірі бой бермеді: бар да бар деп болмайды. Бишара шал қайтсін, тағы да өзенге баруына тура келеді. Өзеннің жағасына отырып алып, балықты шақыра бастайды:</p> <p>-Жүзіп шықшы, ғажайып балығым! Жағаға жақындашы, алтын балығым!</p> <p>Бір рет шақырды балықты, екінші, үшінші рет шақырды... Бірақ су бетіне ешкім шықпады, бейне өзенде ешқандай алтын балық болмағандай. Шал көпке дейін тосып отырды, содан соң бір күрсінді де, үйіне қарай ілбіді.</p> <p>Қараса, балық берген баяғы сәнді үйінің орнында бұрынғы жаман күркесі тұр, күркенің ішінде кемпірі отыр. Кемпірдің үстінде бұрынғы ескі-құсқы киімі, шашы жалбырап, көзі былшықтанып, қайғырып жылап отыр.</p> <p>Шал оған қарап тұрып:</p> <p>-Әй, кемпір, кемпір... Айтпадым ба мен саған: көп сұраймын деп, аздан айрыласың деп. Кемпірім, қолда барыңды қанағат қыл демедім бе? Сен мені тыңдадың ба, сол айтқаным келді емес пе! Енді несіне жылап отырсың? – дейді.</p>	
--	---	--

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні:11.05.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Көлбақа мен құрбақа» ертегісі

Мақсаты: Балаларды адал достыққа,шыдамдылыққа,ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс.

Көрнекілігі: суреттері, атрибуттар

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p>	<p>Көлбақа мен Құрбақа жол үстінде кездесіп қапты. -Сен кімсің?-деп сұрапты көгерген мыстай көкпеңбек Көл бейтанысынан. -Бақамын!-дептітүйе жапырақтай боп-боз болған Құрбақа. -Бақасынба?Шын айтасыңба? -Шын!Ал сен өзің кімсің? -Е, өз бауырым екенсің ғой!Онда екеуміз бірге тұрайық,бір күн көрейік! -Сөйтсек сөйтеік! Құрбақа өзінің аталасын шөл далада қалың өскен сексеуілтоғайдың ішіне бастап әкепті.Шақырайған күн шекені шығады.Көлеңке саясы жоқ жапан түз.Қарны ашқан Құрбақа балғын шөптен жұлып әкеп,Көлбақаны дастарханға шақырыпты. -Шырынды тамақ.Соғып алайық!-депті серігіне.Көлбақа өз тұқымдасының көңілін кимай,көк шөпті тісіне басып көріпті.Талмап-талмап әрең жұтыпты.Күн болса да сыр бермей,сая іздеп,зыр қағады.солай бір күн өтеді,екі күн өтеді,үш күн өтеді... Құрбақа өзіне серік тапқанына мәз.Ал көлбақа көлін аңсап ,көңілі босайды. -Енді біздің жаққа да бір соғып көрейік ,мүмкін менің жайым саған ұнар,-деп Құрбақаны ауылына шақырды.Ол қарсы бола қоймайды.Көлбақа келе-сала бала күнінен бойы үйренген батпақты шалшығына қойып кетеді. -Кел,салысқан суға түс!Рахмет.Сергіп шығасың!- дейдіқұрдасына.Құрбақа да көлшікке күмп береді.Үсті-басы сатпақ-сатпақ болып судан шығады дірдектеп.Көлбақа дастарқан жаяды.Жаңа ғана ұсталған құрт-құмырсқа,инелік,шыбын-шіркей,уылдырықты серігінің аузына тосады. Құрбақа»жемесем,досым ренжір»деп бір инелікті аузына салады.Бітеудей жұтамын деп қақалып қала жаздайды.Сонда да серігіне сездірмеуге тырысады.Ғұмырында жамбасын тигізіп көрмеген сыз-батпақта аунап-қуанап Құрбақа тумасымен екі-үш күнін сонда өткізеді.Бір күні Құрбақа тұрып: -Әркімнің өз жері өзіне Мысыр шаһары деген ғой,мен шөліме қайтайын,сен көлінде қал!Хош бол!-деп ,секендеп сексеуіл тоғайына қарай тартып отырырыпты. Көлбақа-көлде,шалшықты жердетіршілік ететін бақа. Құрбақа-көбінесе құрлықта тіршілік ететін бақа.</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>
<p>Жетекші-жөндеуші</p>		

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: бір-біріне деген достықты шыдамдылықты түсінеді.

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні:18.05.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мысық әтеш және түлкі» ертегісі

Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту..

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p style="text-align: center;">Мысық, әтеш және түлкі</p> <p>Ертеде әтеш пен мысық болыпты. Бір күні мысық орманға кетерде, әтешке ескертеді: «Терезеден қарама түлкі сені көріп, үйіне алып кетеді». Түлкі мысық кеткеннен кейін, терезеге келіп әтешті шақырады:</p> <ul style="list-style-type: none">• Әтеш, Әтеш Алтын айдарлы, Терезеге қарашы, Бұршақ саған берем. <p>Әтеш шыдай алмай – терезеден басын шығарады. Түлкі бас салады, осы кезде Әтеш айқайлап досын шақырады:</p> <ul style="list-style-type: none">• Мысық, досым, Түлкі мені алдыс орманға алып кетпек! Көмектесші! <p>Мысық әлі алыс кетпеген екен, досының дауысын естіп, қайта оралып келіп Әтешті құтқарады.</p> <p>Екінші күні мысық тағы кетеді. Түлкі мысық кеткеннен кейін, терезеге келіп әтешті шақырады:</p> <ul style="list-style-type: none">• Әтеш, Әтеш Алтын айдарлы, Терезеге қарашы, Бұршақ саған берем. <p>Әтеш шыдай алмай – терезеден басын шығарады. Түлкі бас салады, осы кезде Әтеш айқайлап досын шақырады:</p> <ul style="list-style-type: none">• Мысық, досым, Түлкі мені алдыс орманға алып кетпек! Көмектесші! <p>Мысық әлі алыс кетпеген екен, досының дауысын естіп, қайта оралып келіп Әтешті құтқарады.</p> <p>Үшінші күні Мысық Әтешке: Мен бүгін өте алысқа кетемін, сенің даусыңды естімеймін. Түлкіге алданып қалма. Түлкі Мысық кеткеннен кейін, терезеге келіп әтешті шақырады:</p> <ul style="list-style-type: none">• Әтеш, Әтеш Алтын айдарлы, Терезеге қарашы, Бұршақ саған берем. <p>Әтеш шыдай алмай – терезеден басын шығарады. Түлкі Әтешті бас салады да алып кетеді.</p> <p>Мысық үйіне қайтып келсе, Әтеш жоқ. Мысық досын іздеуге шығады. Қалып орманда Түлкінін үйіне келіп, өлең айтады. Түлкі өлеңді тыңдап қалғанда Әтеш «кукареку», -деп айқайлайды. Мысық Әтешті алып, үйіне қайтады. Осылай достар бірге болады.</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады

Күні: 25.05.2022.ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мақтаншақ қоян» ертегісі

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі: слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушылық</p> <p>Ұйымдастырушылық ізденіс</p> <p>Жетекші-жөндеуші</p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Слайдтан ертегі суреттерін көрсетемін.</p> <p>«Мақтаншақ Қоян» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>Орманда бір қоян өмір сүріпті. Ала жаздай сайрандап, тоғайдағы жеміс-жидектерді теріп жеген ол, қыс түссе қарны ашып, ауылға арпа ұрлауға барады екен.</p> <p>Бір күні ол ауыл шетіндегі тұратын шаруаның үйіне ұрлыққа келеді. Қорасына кірсе, қаптаған қоян. Ол мақтана бастайды:</p> <p>— Сендер үйде тұрсаңдар қайтейін?! Мен сендерден бәрібір артықпын. Менің мұртым — мұрт-ақ! Сендердікіндей емес! Ал, табаным мен тістерім ше? Сендердікі салыстыруға да келмейді... Мен ешкімнен қорықпаймын!</p> <p>Үй қояндары мақтаншақ қоянның қылығын Қарға тәтелеріне айтып береді. Ол бөспе қоянды жазаламақ болып, іздеп тауып алады. Даңғой қоян шошып кетеді:</p> <p>— Қарға тәте! Тиіспеші. Мен енді мақтанып, елдің мазасын алмайтын боламын!</p> <p>— Солай де! Босқа мақтанба! Елден ерекшелігіңді бос сөзбен емес, ісіңмен көрсет! — дейді Қарға.</p> <p>Арада біраз күн өткен соң, бірде қараса, әлгі қарғаны иттер талап жатыр екен... Жаны ашып кеткен қоян құтқармақ болады. Иттердің назарын өзіне аударып, тұра жүгіреді. Қарғаны тастай салған иттер қоянды қуа жөнеледі. Ол қашып құтылады.</p> <p>Қоянның ерлігіне риза болған қарға оған келіп жолығып:</p> <p>— Рақмет саған! Сен мақтаншақ емес екенсің, мақтауға тұратын ер екенсің! — деп ризашылығын білдіреді.</p> <p>-Балалар енді рөлдерге бөлініп ертегіні ойнап шығайық</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма?</p> <p>- Біз тамашалаған ертегі қалай аталады?</p> <p>- Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>- Бұл ертегіден біз не үйрендік?</p> <p>.</p> <p>Балаларды мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді

Түсінеді: суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

Қолданады: Ертегіні ойнап шығады